

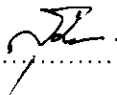
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ศุภวัตร วิชัย

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

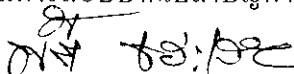
อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษและคณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ ได้พิจารณา
ปัญหาพิเศษของ ศุภวัตร วิชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ



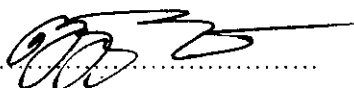
(อาจารย์สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปัญหาพิเศษ



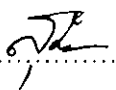
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธรรมเสนา)



กรรมการ

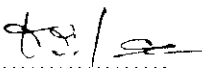
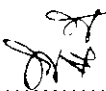
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน อินทชาติ)



กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์สุปราณี ธรรมพิทักษ์)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา



คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธรรมเสนา)

วันที่ 10 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ดำเนินไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์สุปราณี ธรรมพิทักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษในครั้งนี้ ที่ท่านได้เสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ อันทรงคุณประโยชน์อย่างยิ่ง ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณพนักงานเทศบาลตำบลบ้านสวน ที่ช่วยในด้านข้อมูล และคณะกรรมการชุมชนทุกท่าน ตลอดจนตัวแทนครัวเรือนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการร่วมมือตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารจัดการขยะของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ศุภวัตร วิชัย

53930210: สาขาวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของประชาชน/ การบริหารจัดการ/ เทศบาลตำบลบ้านสวน

ศุภวัตร วิชัย: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง (PEOPLE' S OPINION ABOUT MANAGEMENT OF WASTE OF BAN SUAN SUB-DISTRICT MUNICIPALITY KHUANKANOON DISTRICT, PHATTHALUNG) อาจารย์ผู้ควบคุมปัญหาพิเศษ: สุปราณี ธรรมพิทักษ์, IMAS. 72 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ตัวแทนครัวเรือน จำนวน 317 ครัวเรือน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีจับฉลาก สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การหาค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริการจัดการขยะ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรก คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

53930210: MOJOR: GENERAL ADMINISTRATION; M.P.A. (GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: PEOPLE' S OPINION/ FOR MANAGEMENT/ BAN SUAN SUB-DISTRICT MUNICIPALITY

SUPPAWAT WICHAI: PEOPLE' S OPINION ABOUT MANAGEMENT OF WASTE OF BAN SUAN SUB-DISTRICT MUNICIPALITY KHUANKANOON DISTRICT, PHATTHALUNG. ADVISORY: SUPRANEE TAMPITAG, IMAS. 72 P. 2012.

The research of People's Opinion about Management of waste of Ban Suan Sub-District Municipality Khuankanoon District, Phatthalung was to 1) study people's opinion about management of waste of Ban Suan Sub-District Municipality 2) to compare people's opinion about management of waste of Ban Suan Sub-District Municipality Khuankanoon District, Phatthalung, classified by their sex, age, education, career and their income. The research sample by means of members of 317 families by the draw of sampling. Research tools were Percentage, Mean, t-test, One-way ANOVA and LSD test.

The research was found people's opinion about management of waste of Ban Suan Sub-District Municipality, Phatthalung was at a good level when considered, the first pleasurable is the service of staffs. Secondly is working process and facilities. The results of people's opinion about management of waste of Ban Suan Sub-District Municipality, Phatthalung, classified by sex, age, education, career and income was found differently. People who have different levels of education have different view about the management of waste at the significance level of .05 while the difference of sex, career and income did not make difference about their opinion.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	14
การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน.....	22
นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.	45
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง..	48
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะ ของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล.....	51
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	57
อภิปรายผล.....	57
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	65
ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	72

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ.....	45
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ.....	46
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด.....	46
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ.....	47
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้.....	47
6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ.....	48
7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ.....	49
8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ.....	50
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง.....	51
10 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปรเพศ.....	51
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรอายุ.....	52
12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (LSD) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะ จำแนกตามระดับอายุ.....	52
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรระดับการศึกษา.....	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (LSD) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการบริหารจัดการขยะ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	53
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรอาชีพ.....	54
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของ ประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรรายได้.....	54
17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	55

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	40

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันวิทยาการก้าวหน้า ประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็ว อัตราการใช้ที่ดินเพิ่มขึ้นเพื่อผลิตเครื่องอุปโภค บริโภคอาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นเหตุให้เศษสิ่งเหลือใช้มีปริมาณมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาของขยะมูลฝอย

ขยะ หรือมูลฝอย หรือของเสีย เป็นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมีผลต่อสุขภาพอนามัย มูลฝอยหรือของเสียกำลังมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี เพราะสาเหตุจากการเพิ่มของประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ การต้องการความสะดวก พฤติกรรมในการบริโภค และทางอุตสาหกรรม นับเป็นปัญหาที่สำคัญของชุมชนซึ่งต้องจัดการและแก้ไขปริมาณกากของเสีย และสารอันตราย ได้แก่ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และสารพิษ ที่ปนเปื้อนอยู่ในแหล่งน้ำ ดิน และอากาศ ตลอดจนบางส่วนตกค้างอยู่ในอาหาร ทำให้ประชาชนทั่วไปเสี่ยงต่ออันตรายจากการเป็นโรคต่าง ๆ เช่น โรคมะเร็ง และโรคผิดปกติทางพันธุกรรม เป็นต้น

การกำจัดขยะให้ได้ผลดีและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ การคัดแยกขยะมูลฝอย ก็เป็นวิธีหนึ่งของระบบการจัดการขยะมูลฝอย เป็นการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดเป็นการช่วยลดปริมาณขยะมูลฝอยก่อนที่จะนำไปกำจัดในขั้นสุดท้ายซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการกับขยะเป็นการลดรายจ่าย อีกทั้งยังสร้างรายได้ที่เกิดจากการนำวัสดุที่แยกออกมานั้นไปจำหน่าย (ปรีดา แยมเจริญวงศ์, 2531, หน้า 130) ซึ่งนอกจากจะเป็นการกำจัดขยะโดยตรงแล้ว ยังเป็นการฝึกหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การทิ้งขยะของประชาชนให้เป็นที่เป็นทางอีกด้วย

การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการกำจัดขยะ ภายใต้อาณัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือดำเนินงานร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในพื้นที่ การบริหารจัดการรณรงค์ให้มีการลดปริมาณขยะในแต่ละชุมชน โดยวิธีการประชาสัมพันธ์ให้มีการคัดแยกขยะตามกระบวนการบริหารจัดการขยะ เพื่อให้ประชาชน เกิดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนมีความตระหนัก โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือ ให้การบริหารจัดการขยะสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ปัญหาขยะนับเป็นปัญหาของคนทั้งในระดับชุมชน องค์กรและระดับประเทศมาเป็นเวลานาน หลายพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการจัดการได้สำเร็จเท่าที่ควร วิธีการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

จึงน่าจะเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดแนวโน้มในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ อุปสรรคและปัญหาสำคัญของการแก้ไขขยะล้วนมีผลมาจากคนขาดระเบียบ ขาดจิตสำนึก ประกอบกับหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่จริงจังในการดูแลแก้ไข การแก้ไขปัญหาต้องเริ่มต้นที่ครอบครัว การที่ผู้คนในชุมชนได้รู้ถึงผลกระทบของปัญหาขยะ รู้ว่าขยะบางชนิดสามารถนำมารีไซเคิลได้หรืออาจดำเนินการในรูปแบบของธนาคารขยะที่เปิดโอกาสให้คนในชุมชนนำเอาขยะที่เหลือใช้มาเป็นรายได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปู๋ย กระจาย ถ่านไม้ เป็นต้น การจัดทำกิจกรรม เช่น จัดโครงการหน้าบ้านนำมอง พร้อม ๆ กับการให้รางวัลเชิงขวัญ อันเป็นสัญลักษณ์ของความสะอาด และให้มีการเปิดอบรมวิธีการแปรรูปขยะ วิธีการทำขยะหอม หลากหลายวิธีการดังกล่าว น่าจะเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการขยะและแนวทางแก้ไขปัญหามาตรฐานในครอบครัวและชุมชนให้หมดไปได้

การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน ยังคงมีข้อจำกัดในเรื่องการบริหารจัดการกับปัญหาต่าง ๆ เช่น จำนวนถังขยะที่เทศบาลจัดให้กับประชาชนยังมีไม่เพียงพอต่อจำนวนครัวเรือนในชุมชนที่เพิ่มมากขึ้น มักพบปริมาณขยะล้นถังในวันหยุดของพนักงาน จุดที่จัดภาชนะสำหรับรองรับขยะยังมีน้อยเกินไปทำให้เกิดกลิ่นเหม็นและขยะเกลื่อนกลาด ชุมชนขาดความร่วมมือกันดูแลรักษาความสะอาดในพื้นที่

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการขยะเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่ควรดูแลช่วยเหลือให้สามารถดำเนินการให้ได้ผลและรวดเร็ว มีกระบวนการบริหารจัดการขยะทั้งภายในและภายนอกครัวเรือน อีกทั้งยังสามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่อีกด้วย ผู้วิจัยในฐานะที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน จึงมีความสนใจในการทำการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

สมมติฐานการวิจัย

1. ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน
2. ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน
3. ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน
4. ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน
5. ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของ

เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ มีประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวน 1,755 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2554)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนซึ่งเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึก
ที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ขยะ หมายถึง สิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นจากการทิ้งของประชาชนในชุมชนของเทศบาลตำบล
บ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

เทศบาลตำบลบ้านสวน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. 2496 และตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนชื่อองค์การบริหารส่วนตำบล
มะกอกเหนือเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสวนและจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลบ้านสวน เมื่อวันที่
24 มิถุนายน 2551 ในการศึกษาครั้งนี้พูดถึงเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ชุมชน หมายถึง ชุมชนเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
การบริหาร หมายถึง ภารกิจและกระบวนการในการดำเนินการบริหารจัดการขยะของ
เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การจัดการ หมายถึง การจัดการในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะ
ตามภารกิจของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ให้สำเร็จลุล่วงไปอย่างมี
ประสิทธิผล

การบริหารจัดการ หมายถึง ภารกิจและกระบวนการในการดำเนินการบริหารจัดการขยะ
ของตามภารกิจของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย
กระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ในการให้บริการ

กระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ หมายถึง การที่เทศบาลตำบลบ้านสวน
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริการจัดการขยะที่ชัดเจน
มีการจัดกิจกรรมและอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
พร้อมกับการแจกเอกสารให้คำแนะนำในการบริหารจัดการขยะ บริการเก็บขยะเป็นไปตามลำดับ
ก่อน-หลัง การให้บริการเก็บขยะมีความสะดวกรวดเร็ว และการกำหนดช่วงเวลาในการจัดเก็บขยะ
อย่างเหมาะสม

เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน
จังหวัดพัทลุง มีความสุภาพเป็นกันเอง ให้บริการด้วยรอยยิ้ม เป็นมิตร อธิษาศัยดี มีความกระตือรือร้น
ในการให้บริการ เต็มใจในการให้บริการ มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการ เจ้าหน้าที่เก็บขยะ
ทุกวัน และอุทิศตนในการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ

สิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ หมายถึง การที่เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีถึงขยะที่เพียงพอต่อปริมาณขยะในชุมชน ถึงขยะมีความสะอาด และถูกสุขลักษณะ มีการจำแนกสีถังขยะตามประเภทของขยะ และมีการบริการถุงสำหรับจัดเก็บขยะ อย่างเพียงพอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
2. ทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
3. ทราบข้อมูลจากการประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
4. การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน
5. นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532, หน้า 246) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิด ประกอบ ถึงแม้ว่าไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันเสมอไป

กู๊ด (Good, 1973 อ้างถึงใน ศิริพร ไกรประสิทธิ์, 2545) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด หรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้อง

มอร์แกน และคิง (Morgan & King, 1967 อ้างถึงใน อรรวรรณ ชินพัฒนานาวิช, 2546, หน้า 10) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการยอมรับ คำพูดเกิดขึ้นโดยทัศนคติ

ลาวัญย์ จักรานุกวัฒน์ (2540, หน้า 9) จากการศึกษาความหมายของความคิดเห็นต่าง ๆ ที่กล่าวไว้แล้วนั้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงต่อสิ่งใดสิ่งใดด้วยการพูด การเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าหากมีหลักฐานข้อเท็จจริงปรากฏ

อุทัย หิรัญโต (2519, หน้า 81) ให้ความเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นของแต่ละคนมีหลายระดับ คือ อย่างผิวเผินก็มี อย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้นเป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้ง

และติดตัวไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป ไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคล ความคิดเห็นเฉพาะอย่างและมีอยู่เป็นระยะเวลาอันสั้น เรียกว่า Opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอต่อการพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อย และเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายได้เร็ว

ฮาย์เดนริช (Heidenrich, 1970 อ้างถึงใน ปิยรัตน์ วงศ์ไทย, 2542) ให้ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) ว่าเป็นความเชื่อหรือทัศนคติ ซึ่งบางครั้งอาจมีความรู้สึกเลื่อนรางในข้อเท็จจริงของตน และไม่มีความรู้สึกแรงกล้า ถึงกับจะพิสูจน์ข้อเสนอนั้น ๆ ได้เป็นเพียงว่าตนยอมรับข้อเสนอนั้น เพราะรู้สึก หรือดูเหมือนว่า มันจะเป็นอย่างนั้น ซึ่งใน (A Dictionary of General Psychology) ความหมายไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เป็นความเชื่อหรือทัศนคติซึ่งแต่ละบุคคลก่อขึ้น (Forms) มาจากความรู้สึก หรือการตัดสินใจความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับ หรือไม่ยอมรับในข้อเสนอนั้น
2. การตัดสินใจหรือความเชื่อมั่นจะรวมไปถึงความคาดหวัง (Expectation) หรือการคาดคะเน (Prediction) ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือเหตุการณ์
3. การแสดงออกเป็นถ้อยคำจากทัศนคติ (Attitude)

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านเจตคติ ความเชื่อ การตัดสินใจ ความนึกคิด ความรู้สึก และวิจารณญาณที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยการพูด การเขียนและอีกมากมาย โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคลเป็นส่วนประกอบในการพิจารณา

ประโยชน์ของความคิดเห็น

1. ประสบการณ์ บุคคลจะมีความคิดเห็นที่ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะใด หากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ดีก็จะมีความคิดเห็นที่ดี และหากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ไม่ดีก็จะมีความคิดเห็นที่ไม่ดีเช่นกัน
2. การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคิดเห็นของคนบางคนอาจเกิดจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคนอื่น โดยได้รับข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ที่สัมพันธ์ด้วยแล้วถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นมาเป็นของตน เช่น ความสัมพันธ์ที่มีต่อพ่อ แม่ ครู อาจารย์ บุคคลนั้น ก็จะได้รับความคิดเห็นถ่ายทอดมาจากบุคคลที่ใกล้ชิดได้เป็นอย่างมาก
3. ตัวแบบ ความคิดเห็นของบุคคลบางอย่าง เกิดจากการเลียนแบบ เด็กอาจเลียนแบบพฤติกรรมอย่างที่ท่านชอบจากพ่อ แม่ ครู อาจารย์ และบุคคลใกล้ชิด นอกจากนั้นอาจจะเลียนแบบจากภาพยนตร์ และสื่อต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นมา หากตัวแบบมีความคิดเห็นที่ดีต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ผู้เลียนแบบก็จะรับเอาข้อมูลฝังเข้าไปในจิตใจ และมีความคิดเห็นต่าง ๆ เหมือนตัวแบบ

4. องค์ประกอบทางสถาบันสังคม สถาบัน และสังคมต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วัด โรงภาพยนตร์ และองค์การต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสร้างความคิดเห็นให้เกิดกับบุคคลได้เป็นอย่างดี โดยที่บุคคลจะค่อย ๆ รับประสบการณ์ จากชีวิตประจำวัน และสะสมมากขึ้น จนเป็นความคิดเห็น และมีพฤติกรรมที่ติดต่อไป เช่น โรงเรียน อาจจะทำบรรมให้เด็กรู้จักเชื่อฟัง พ่อ แม่ เด็กก็จะรับข้อมูลและความคิดเห็นที่ดีต่อพ่อ แม่ เป็นต้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2537, หน้า 602-604)

ความคิดเห็นเป็นความรู้สึกรู้ใจของบุคคล เป็นการแสดงออก ด้านเจตคติด้านใดด้านหนึ่งที่พร้อมจะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่าง ต่อสถานการณ์ภายนอกที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูก้า การที่บุคคลสัมพันธ์กันและมีความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ความขัดแย้งระหว่างบุคคลก็จะเกิดขึ้น ซึ่งความคิดเห็นนี้จะเกิดขึ้นจากความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ของแต่ละบุคคล

ความสำคัญของความคิดเห็น

เฟลคแมน (Feldman, 1971, p. 53 อ้างถึงใน ชิดารัตน์ ปัสมิจิตร, 2551, หน้า 8) กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อ และความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็น จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งในการฝึกหัดการทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

เบสท์ (Best, 1977, p. 17 อ้างถึงใน ชิดารัตน์ ปัสมิจิตร, 2551, หน้า 9) กล่าวว่า ในการศึกษาถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบวิจัยตลาด ได้แก่ การสอบถาม ชักถาม บันทึกลง และรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่ง เบสท์ ได้เสนอแนะว่า “วิธีง่ายที่สุดในการที่จะบอกถึงความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร และจะได้สามารถทำตามข้อคิดเห็นนั้นได้ หรือในการวางแผนนโยบายใด ๆ ก็ตามความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นควรหรือในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป”

สรุปความสำคัญของความคิดเห็นได้ว่า ความคิดเห็นนั้นเป็นประโยชน์ในการกำหนดแบบแผนการวางแผนนโยบายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย หรือล้มเลิกนโยบาย เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างเรียบร้อย ซึ่งได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นและรวบรวมไว้เป็นข้อมูล

การเกิดความคิดเห็น

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 อ้างถึงใน ชนานุช วิชิตะกุล, 2546) ความคิดเห็นเกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ของบุคคล ออลพอร์ต เสนอความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของคนเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไข 4 ประการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการเพิ่มพูน และบูรณาการ ของการตอบสนอง แนวความคิดต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นจากครอบครัว โรงเรียน ครู การเรียนการสอนอื่น ๆ
2. ประสบการณ์ส่วนตัวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล ซึ่งมีประสบการณ์ที่แตกต่าง กันไป นอกจากประสบการณ์ของคนจะสะสมขึ้นเรื่อย ๆ แล้ว ยังทำให้มีรูปแบบเป็นของตัวเอง ดังนั้น ความคิดเห็นบางอย่าง จึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล แล้วแต่พัฒนาการ และ ความเจริญเติบโตของคน ๆ นั้น
3. การเลียนแบบ การถ่ายทอดความคิดเห็นของคนบางคน ได้มาจากการเลียนแบบ ความคิดเห็นของคนอื่นที่ตนพอใจ เช่น พ่อแม่ ครู พี่น้อง และคนอื่น ๆ
4. อิทธิพลของกลุ่มสังคม คนย่อมมีความคิดเห็นคล้อยกันตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยตาม สภาพแวดล้อม เช่น ความคิดเห็นต่อศาสนา สถาบันต่าง ๆ เป็นต้น

ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ (Remmer, 1954, p. 171 อ้างถึงใน ธิดารัตน์ ปฐมจิตร์, 2551, หน้า 9) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประเภท ด้วยกันคือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และ ประสบการณ์ซึ่งสามารถรวบทิศทางได้
 - 1.1 ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบูชา
 - 1.2 ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก
2. ความคิดเห็นจากความรู้ ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ ความเข้าใจในทาง ไม่ดี ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วย

สรุปประเภทของความคิดเห็นตามที่กล่าวมาข้างต้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นที่สามารถบอกทิศทางได้ว่าสิ่งไหนรักมากที่สุด สิ่งไหนเกลียดมากที่สุดกับความคิดเห็น ที่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกความเข้าใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น

ออสแคมป์ (Oskamp, 1977 อ้างถึงใน อรวรรณ ชินพัฒนาวานิช, 2546, หน้า 11) ได้สรุป ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ คือ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ผิดปกติ หรือ เกิดความบกพร่อง ซึ่งอาจมีความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อบุคคลภายนอก
2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้ประสบกับเหตุการณ์ด้วยตนเองหรือ ได้พบเห็น ทำให้บุคคลมีความฝังใจ และเกิดความคิดต่อประสบการณ์เหล่านั้นต่างกัน

3. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็ก ผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นด้วย

4. ทักษะคิดและความคิดเห็น คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะต้องมีกลุ่มและสังคม ดังนั้น ความคิดเห็นของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิงหรือการอบรมสั่งสอนของโรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนกันหรือต่างกัน ย่อมมีผลต่อความคิดเห็นต่อบุคคลด้วย

5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของคนเรา ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ก็เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความคิดเห็นของบุคคล

การวัดความคิดเห็น

มอร์แกน และคิง (Morgan & King, 1971 อ้างถึงใน อรวรรณ ชินพัฒนานาวิช, 2546) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็นไว้ว่า การจะให้บอกความคิดเห็นควรถามต่อหน้า ถ้าจะใช้แบบสอบถาม สำหรับวัดความเห็น ต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้ นิยมสร้างตามแนวของลิเคอร์ท ซึ่งแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่า เป็นปฏิฐาน (Positive) หรือนิเสธ (Negative)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหาร เป็นกระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม การปฏิบัติการในองค์การและการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ เป็นกระบวนการทำงานเพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จด้วยการใช้บุคคลและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจึงเป็นศิลปะในการทำให้สิ่งต่าง ๆ จนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารเป็นผู้ใช้ศิลปะที่ทำให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนสำเร็จผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตัดสินใจเลือกแล้ว การดำเนินกิจกรรมการบริหารต้องมีคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ดำเนินงานอย่างเป็นทางการที่สามารถก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (สมยศ นาวิกาน, 2538)

ความหมายของการบริหาร

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2534, หน้า 6-24) ได้กล่าวถึงการบริหารว่าเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการใช้กระบวนการและ ทรัพยากรที่เหมาะสม

ธงชัย สันติวงษ์ (2537, หน้า 26) ให้คำจำกัดความว่าการบริหาร หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้นำกลุ่ม ซึ่งจะต้องจัดการให้ทรัพยากรทั้งที่เป็นตัวคนและวัตถุสามารถประสานเข้าด้วยกันเพื่อร่วมกันทำงานเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพได้ และขณะเดียวกัน ก็จะต้องจัดการนำองค์การให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมภายนอกได้อย่างดีที่สุดด้วย

เจริญผล สุวรรณโชติ (2544, หน้า 232) การบริหาร (Management) หมายถึง กิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ใช้ในการบริหารระดับสูง เน้นที่การกำหนดนโยบายและแผนเป็นสำคัญ มักใช้ในการบริหาร รัฐบาล การบริหารถือเป็นศิลป์ของสถาบันในสังคมที่ดำเนินการตามที่มนุษย์กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่วางไว้จนถึงจุดหมายปลายทางหรือความสำเร็จของงาน กระบวนการบริหารจะมีลักษณะที่คล้ายกัน แต่ต่างกันตรงผลผลิต (Product) และผลลัพธ์ (Output) ฉะนั้น การบริหารจึงเป็นกระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่งที่สลับซับซ้อน เพราะต้องขึ้นอยู่กับระบบ มนุษย์และระบบสังคม เกิดขึ้นกับกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่สามารถร่วมกันเพื่อกระทำการกิจอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ การดำเนินการเพื่อให้คงอยู่ต่อไป การกระตุ้นหรือการช่วยเหลือให้เกิดการกระทำ การควบคุม และการกระทำที่ทำให้เกิดการรวมตัวกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวอย่างมีแบบแผนหรือไม่มีแบบแผนทั้งในด้านบุคคลและด้านวัตถุ

จันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 11) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการบริหารส่วนสัมพันธ์กับสิ่งต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายขององค์การ
2. ทรัพยากรทางการบริหาร ซึ่งรวมถึงกลุ่มบุคคลในองค์การ
3. กลไกการดำเนินงาน หรือการจัดกิจกรรมขององค์การ

การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โดยทั่วไปในการบริหารถือว่ามีทรัพยากร (Administration Resources) ที่เป็นปัจจัยสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า 4 M's ปัจจุบันมีนักวิชาการหลายท่านได้พิจารณาทรัพยากรการบริหารไปในลักษณะที่มีขอบเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น และมองว่าทรัพยากรบริหารเพิ่มขึ้น ได้แก่ Greenwood (n.d. อ้างถึงใน สมยศ นาวิกาน, 2538) เห็นว่าทรัพยากรการบริหารควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) กำลังใจในการทำงาน (Will) และความสะดวกต่าง ๆ (Facilities) ทั้งนี้ได้ย้ถึงถึงความจำเป็นและความสำคัญของอำนาจหน้าที่ และเวลาในการบริหารไว้ว่า ในการบริหารงานนั้น ไม่ว่าจะป็นงานของรัฐหรือเอกชนก็ตามงานจะไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลด้วยคืออย่างมีคุณค่า หากไม่ได้มีการกำหนดเวลาที่เหมาะสมเพียงพอ กับประเภทและลักษณะของงานนั้น ๆ การที่มีนักวิชาการบางท่านให้ความเห็นเพิ่มเติมเรื่องทรัพยากรการบริหารดังกล่าวนี้ แม้จะเป็นเรื่องปลีกย่อยไปจากทรัพยากรการบริหารทั้ง 4 แต่ก็ช่วยให้มองเห็นภาพรวมที่กว้างขึ้น

ความสำคัญของการบริหาร

เสนาะ ตีเยาว์ (2544) ได้กล่าวถึง สาระสำคัญของการบริหารประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. การบริหารจัดการเป็นการทำงานกับคน โดยอาศัยคน เป็นกระบวนการทางสังคม ที่อาศัยกลุ่มคนร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบให้งานสำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือจากผู้อื่น
2. การบริหารจัดการเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารต้องดำเนินงานสำคัญ 3 ประการ คือ การตั้งเป้าหมาย ต้องสามารถดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จได้ การไปถึงเป้าหมาย ต้องมีระบบงานที่ดี มีแผนงานที่มีประสิทธิภาพและควรระบุวันเวลาสำเร็จให้ชัดเจน
3. ความสมดุลระหว่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อทำให้งานบรรลุผลโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
4. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ต้องสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขจัดความสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์
5. สามารถเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงนั้นได้อย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การบริหาร เป็นกระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการและการควบคุม การปฏิบัติการในองค์กรและการใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร เป็นการทำงานกับคน โดยอาศัยคน มีแผนงานที่มีประสิทธิภาพและควรระบุวันเวลาสำเร็จให้ชัดเจนและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

อัญชลี มีมุข (2537 อ้างถึงใน อารีย์ วงศ์เกษม, 2542) ได้สรุปการบริหารจัดการขยะมูลฝอยไว้ว่า การบริหารระบบการจัดการขยะ มูลฝอย หมายถึง การบริหารระบบจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย คือ สามารถเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการได้ประมาณร้อยละ 90 ของขยะที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด และไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด การบริหารดังกล่าวมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดบุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยี

1. การวางแผน มีความเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตและตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยผ่านกระบวนการคิดก่อนทำ ฉะนั้นจึงกล่าวไว้ว่า การวางแผน คือ ความพยายามที่เป็นระบบ (Systematic Attempt) เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตเพื่อให้องค์กรบรรลุที่ปรารถนา การวางแผนประกอบไปด้วยหลักการพื้นฐาน 4 ประการด้วยกัน คือ

1.1 การวางแผนจะต้องสนับสนุนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ผู้วางแผนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญว่าเป้าหมายของแผนทุกแผนที่กำหนดขึ้นจะต้องกำหนดและอำนวยความสะดวกให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรสัมฤทธิ์ผล หลักการนี้เกิดขึ้นจากธรรมชาติขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันในองค์กรบรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกอย่างจริงจัง

1.2 การวางแผนเป็นอันดับแรกของกระบวนการจัดการ ซึ่งกระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การวางแผนเป็นงานเริ่มต้นก่อนขั้นอื่น ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเป็นตัวสนับสนุนให้งานด้านอื่น ๆ ดำเนินไปด้วยความสอดคล้อง

1.3 การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน การวางแผนเป็นงานของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องทำแล้วแต่ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารในระดับที่ต่างกันต่างก็มีความรับผิดชอบควบคุมให้งานที่ตนกระทำอยู่ให้กระทำอยู่ให้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นการวางแผนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

1.4 ประสิทธิภาพของแผนงาน ผู้วางแผนจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการวางแผนซึ่งสามารถพิจารณาจากการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการลงทุนอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การใช้เวลา เงิน เครื่องมือ แรงงาน และการบริหารที่ดีสร้างความพึงพอใจให้แก่สมาชิกในองค์กร

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2546 ได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 2 ประเภท คือ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคือ เป็นแผนพัฒนาระยะยาวและแผนพัฒนาสามปีเป็นแผนยุทธศาสตร์แบบหมุนเวียน (Rolling Plan) ที่ต้องการทบทวนและจัดทำทุกปี ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการจัดการทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย

2. การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการจัดโครงสร้างขององค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โดยคณะกรรมการมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามมติของสภาเทศบาล และมีพนักงาน ลูกจ้างเทศบาลเป็นผู้ปฏิบัติงาน

3. การจัดบุคลากร (Staffing) เป็นการจัดการเกี่ยวกับบุคคลที่ปฏิบัติงานประจำ ของเทศบาล นับตั้งแต่การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาบุคคลเข้าปฏิบัติงาน การกำหนดระเบียบปฏิบัติการดูแลและบำรุงรักษา จนกระทั่งพ้นจากการปฏิบัติงาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายของเทศบาล

4. งบประมาณ (Budgeting) การดำเนินงานด้านการเงินของเทศบาล เป็นวิธีการที่ถูกกำหนดขึ้นในลักษณะคล้ายการเงินของกระทรวงการคลัง หรือท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งกำหนดขึ้น

เพื่อเป็นการตรวจสอบและป้องกันการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อเป็นการให้คุณให้โทษแก่ผู้เกี่ยวข้อง และเพื่อให้มีการใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำงบประมาณ คือ ปลัดเทศบาล จะเป็นผู้ที่ดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานสภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบันของเทศบาลแล้วสรุปเสนอเพื่อนำเข้าที่ประชุมของสภาเทศบาลเพื่อปรับปรุงแก้ไขและกำหนดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามกรอบที่ได้วางแผนไว้

5. เทคโนโลยี (Technology) คือ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องยนต์ ที่ใช้ในการจัดการขยะมูลฝอย และในรูปแบบของโรงงานที่ใช้เครื่องจักรกลกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่ รถเก็บขนขยะมูลฝอย รถอัดขยะมูลฝอย รถดูดฝุ่นดินตะขาบ รถดูดน้ำคักหลัง เต่าเผาขยะประเภทต่าง ๆ โรงงานแยกขยะมูลฝอย เรือเก็บขนขยะมูลฝอย โรงงานกำจัดขยะ ที่สามารถนำพลังงาน ความร้อนจากการเผาขยะมาผลิตกระแสไฟฟ้า โรงงานคัดแยกขยะมูลฝอย โรงงานทำปุ๋ยจากขยะมูลฝอย ฯลฯ เทคโนโลยีเหล่านี้มีราคาต้นทุนหรือการลงทุนสูงมาก ดังนั้น การนำเทคโนโลยีเหล่านี้มาใช้จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม ปริมาณขยะมูลฝอย ปัญหาเร่งด่วน รวมถึงจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ มาควบคุมการทำงานของเครื่องจักรและการดูแลบำรุงรักษาอย่างถูกต้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความหมายของคำว่าขยะมูลฝอย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546) ได้ให้ความหมายของคำว่าขยะ และมูลฝอย ไว้ว่า ขยะ หมายถึง หยากเยื่อ มูลฝอย

มูลฝอย หมายถึง เศษสิ่งของที่ทิ้งแล้ว หยากเยื่อ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ภาชนะพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถ้ำ มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใด ที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

พายัพ แสงเสมอ (2549) ขยะ หมายถึง เศษของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและการใช้สอยของมนุษย์ วัสดุที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ภายในองค์กร ซึ่งถูกทิ้ง หรือไม่ต้องการนำกลับมาใช้งานอีก

ณรงค์ ณ เชียงใหม่ (2530) ให้ความหมายของมูลฝอย ไว้ว่ามูลฝอย หมายถึง สิ่งปฏิกูลที่เป็นของแข็ง (Solid Waste) ทิ้งที่เนาเปื้อยได้ และไม่เนาเปื้อย ยกเว้นสิ่งขับถ่ายของมนุษย์

ประเภทของขยะมูลฝอย

เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง (2543) ได้แบ่งชนิดของขยะเป็น 3 ประเภท คือ ขยะจากชุมชน (Municipal Wastes) ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Wastes) และขยะที่มีอันตรายสูง (Hazardous Wastes) และยังสามารถแบ่งได้เป็นชนิดต่าง ๆ ดังนี้

1. ขยะเปียกสด (Garbage) เป็นขยะที่ประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ ที่สามารถเน่าเปื่อย ผุพัง หรือเกิดการย่อยสลายโดยจุลชีพได้ โดยปกติขยะชนิดนี้จะมีความชื้นสูง เมื่อปล่อยทิ้งไว้ ระยะเวลาหนึ่งขยะจะเกิดการเน่าเปื่อยทำให้เกิดกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเชื้อโรค มีแมลงวันตอม เป็นแหล่งอาหารของพวกหนู ขยะชนิดนี้ ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ เป็นต้น

2. ขยะแห้ง (Rubbish) เป็นขยะที่ย่อยสลายด้วยจุลชีพได้ยาก เช่น เศษไม้ เศษกระดาษ เศษแก้ว กระจัง กระจก พลาสติก เป็นต้น

3. ขี้เถ้า (Ashes) เป็นกากขยะที่ได้ผ่านการเผาไหม้แล้ว เช่น ขี้เถ้าถ่าน ขี้เถ้าฟืน เป็นต้น

4. เศษสิ่งก่อสร้าง (Construction Wastes) ได้แก่ เศษคอนกรีตที่แตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย เศษอิฐ เศษไม้ เศษหิน ปูน ทราช เป็นต้น

5. ซากสัตว์ (Dead Animals) เป็นซากสัตว์ที่ตายแล้ว ได้แก่ ซากสุนัข ซากหนู เป็นต้น

6. ขยะจากถนน (Street Refuse) เป็นเศษขยะที่อยู่ตามริมถนน หรือบนถนน ได้แก่ เศษพลาสติก เศษใบไม้ ทราช เป็นต้น ทำให้ไม่ปลอดภัยในการขับรถบนถนนและดูไม่เรียบร้อย

7. ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Wastes) เป็นเศษขยะทุกประเภทที่มาจาก โรงงานต่าง ๆ ซึ่งขยะแตกต่างกันในแต่ละประเภทของโรงงาน เช่น เศษอาหารกระป๋อง เศษผัก เป็นต้น

8. ขยะจากการกสิกรรม (Agricultural Wastes) เป็นเศษขยะทุกประเภทที่มาจากพื้นที่ทำ กสิกรรม เช่น เศษฟาง เศษมูลสัตว์ เศษผัก เศษหญ้า เป็นต้น

9. ขยะพิเศษ (Special Wastes) เป็นขยะที่จัดอยู่ในประเภทที่มีอันตรายสูง เช่น ขยะจาก โรงพยาบาลทั่วไปจากโรงพยาบาลที่รักษาคนไข้เกี่ยวกับโรคติดต่อ ขยะที่มีกัมมันตภาพ รัังสี ขยะที่มีสารเคมีอันตราย เป็นต้น

พัฒนา มุลพฤกษ์ (2539) กล่าวว่า ขยะแบ่งตามลักษณะทางกายภาพได้ 12 ประเภท ดังนี้

1. ขยะสด (Garbage) หมายถึง ขยะที่ประกอบด้วยสารอินทรีย์และความชื้นที่ค่อนข้างสูง อาจเรียกว่า ขยะเปียก ได้แก่ เศษอาหาร เศษผัก เศษเนื้อ เศษผลไม้ อาหารเหลือทิ้ง ขยะประเภทนี้ทำให้เกิดการย่อยสลายได้อย่างรวดเร็ว ส่วนมากมาจากบ้านเรือน โรงอาหาร ร้านอาหาร ภัตตาคาร ตลาดสด โดยขยะเป็นตัวการที่สำคัญ ที่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นรบกวน เป็นแหล่งอาหารของสัตว์และแมลงนำโรคและเป็นแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรคอีกด้วย

2. ขยะแห้ง (Refuse) หมายถึง เศษวัสดุต่าง ๆ ที่เหลือใช้เกิดจากบ้านเรือนและแหล่งธุรกิจ และไม่ใช่ขยะหรือเถ้าถ่าน ได้แก่ เศษผ้า เศษยาง เศษรองเท้า กระดาษ เป็นต้น ขยะประเภทนี้ มีความชื้นในตัวต่ำและย่อยสลายได้ช้าจึงไม่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น แต่ถ้ามีการสะสมมากและ

กระจัดกระจายทั่วไปทำให้เกะกะกรงรัง เป็นที่อยู่ของสัตว์นำโรคเป็น เชื้อเพลิงและไปอุดตันท่อหรือระบายน้ำได้

3. เถ้าถ่าน (Ashes) หมายถึง ส่วนที่เหลือจากการเผาไหม้ของวัตถุติดไฟต่าง ๆ เช่น เถ้าจากการเผาไหม้ถ่านหินของโรงไฟฟ้า เถ้าจากการหุงต้มอาหารหรือสิ่งอื่น ๆ ในครัวเรือน เถ้าจากการเผาต้นไม้และพืชในแปลงเกษตร เถ้าจากการเผาไหม้ในโรงงาน เถ้าจากเตาเผาให้ความอบอุ่นสำหรับเมืองหนาว ขยะประเภทนี้จะมีปัญหาการฟุ้งกระจายเช่นเดียวกับฝุ่น และถ้ามีสารพิษในเถ้าถ่านจะทำให้สามารถเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ได้ด้วยทางเดินหายใจ จนทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายได้

4. เศษขยะบนถนน (Street Sweeping) หมายถึง เศษสิ่งของที่ถูกลเททิ้งอยู่บนผิวถนน และทางเท้า เช่น ดิน ทราช ใบไม้ หญ้า มูลสัตว์ กระดาษ เป็นต้น ขยะประเภทนี้ทำให้เกิดความสกปรกของถนนหรือทางเดินเท้า การอุดตันของท่อหรือระบายน้ำและอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุอีกด้วย

5. ซากรถยนต์ (Abandoned Vehicles) หมายถึง ซากหรือชิ้นส่วนรถเก่า ๆ ที่ไม่ใช่แล้ว เป็นขยะที่ย่อยสลายได้ยาก ถ้ามีปริมาณที่มากอาจก่อให้เกิดความไม่น่าดู เสียพื้นที่ในการทำประโยชน์ต่าง ๆ

6. ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Waste) หมายถึง วัสดุใด ๆ ที่เหลือทิ้งจากปัจจัยการผลิต รวมถึงของเสียที่เป็นของแข็งที่เกิดจากกระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมทั้งโรงฆ่าสัตว์ ขยะจำพวกนี้จะมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุดิบและกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ๆ และจะส่งผลเสียต่อโรงงานและชุมชนรอบ ๆ บริเวณนั้น

7. ขยะจากการก่อสร้างและสิ่งรื้อถอน (Construction Waste) หมายถึง เศษวัสดุ สิ่งของ เช่น เศษคอนกรีต กระเบื้อง เศษไม้ ซึ่งเป็นของเหลือทิ้งจากการก่อสร้าง ตกแต่ง ซ่อมแซม รื้อถอนอาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ทำให้กรงรัง และเกิดอุบัติเหตุได้

8. ขยะตะกอนจากน้ำโสโครก (Sludge Waste) หมายถึง ของแข็งหรือตะกอนที่แยกจากน้ำในกระบวนการบำบัดน้ำเสีย เช่น ตะกอนจากถังกรอง บ่อตกตะกอน ตะกอนที่เกิดจากการขุดลอกท่อระบายน้ำ เป็นต้น สามารถนำไปทำปุ๋ยได้

9. ขยะจากซากสัตว์ (Dead Animals) ได้แก่ สัตว์ที่ตายแล้ว จากอุบัติเหตุ หรือจากโรคต่าง ๆ แต่ไม่รวมถึงซากหรือชิ้นส่วนของสัตว์ที่ทิ้งจากโรงงาน ซากสัตว์เหล่านี้เน่าเปื่อยได้ง่าย นอกจากจะก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงและสัตว์นำโรคแล้ว ยังนำให้เกิดความอูจาดตาแก่ผู้พบเห็นอีกด้วย นอกจากนี้ถ้าสัตว์เหล่านี้เป็นโรคติดเชื้อมาก่อนแล้ว ก็อาจจะทำให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว

10. ขยะจากการเกษตรกรรมและสัตว์เลี้ยง (Animal and Agricultural) หมายถึง ขยะที่เกิดจากกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน การประมง การป่าไม้ และการเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ขยะที่เกิดจากการเกษตรกรรมส่วนใหญ่ ได้แก่ มูลสัตว์ เศษหญ้า ใบไม้ เศษอาหารจากการเลี้ยงสัตว์ ซากภาชนะบรรจุสารปราบศัตรูพืช เป็นต้น

11. ขยะขนาดใหญ่ (Bulky Waste) หมายถึง มูลฝอยที่มีขนาดใหญ่หรือมีชิ้นโต ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นอุปกรณ์เกี่ยวกับเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่เสียหรือเสื่อมสภาพใช้การไม่ได้แล้ว เช่น พัดลม ตู้เย็น โทรทัศน์และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

12. ขยะอันตราย (Hazardous Waste) หมายถึง ขยะที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ รวมถึงมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เมื่อไม่มีการนำไปกำจัดหรือก่อให้เกิดความยุ่งยากในการเก็บขนและกำจัด เช่น ระเบิดทินเนอร์ ไขมันโคก ขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล ขยะกัมมันตรังสี ขยะที่มีฤทธิ์ในการกัดกร่อน เป็นต้น ซึ่งขยะประเภทนี้ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในการกำจัด แหล่งกำเนิด ขยะประเภทนี้ส่วนใหญ่มาจากโรงงานอุตสาหกรรม โรงพยาบาล สถานที่ทำการต่าง ๆ และอาจมาจากที่พักอาศัย เป็นบางส่วน

ความจำเป็นของการจัดการขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมและมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ดังนี้

1. ทำให้เกิดมลพิษ (Pollution) ต่อสิ่งแวดล้อม มูลฝอยเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดมลพิษสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มลพิษทางน้ำ (Water Pollution) มลพิษทางดิน (Soil Pollution) และมลพิษทางอากาศ (Air Pollution) เป็นต้น

2. เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและแมลงพาหะนำโรค (Breeding Places) ในมูลฝอย อาจจะมีเชื้อที่ทำให้เกิดโรคบางชนิดปะปนมาด้วย ซึ่งเชื้อโรคต่าง ๆ เหล่านี้ อาจมีมูลฝอยเหล่านั้นเป็นแหล่งกระจายของเชื้อโรค ทำให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน มูลฝอยที่ถูกปล่อยปละละเลยไม่จำกัดให้ถูกต้องจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงพาหะนำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ และหนู

3. การเสี่ยงต่อสุขภาพ (Health Risk) ชุมชนที่ขาดการกำจัดมูลฝอยที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะทำให้ประชาชนในชุมชน เสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ ได้โดยง่าย เช่น โรคของระบบทางเดินอาหาร

4. การสูญเสียทางเศรษฐกิจ (Economic Loss) การกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ เช่น การทิ้งมูลฝอยลงแม่น้ำลำคลอง ทำให้แหล่งน้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ ไม่อาจจะอยู่อาศัยต่อไปได้ ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ

5. ทำให้ชุมชนขาดความสวยงาม (Aesthetics) การเก็บรวบรวมและกำจัดมูลฝอยที่ดี และถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล จะช่วยให้ชุมชนนั้นเกิดความสวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แสดงถึงความเจริญทางวัฒนธรรมอันดีของชุมชนนั้น ๆ

6. เหตุรำคาญ (Public Nuisances) มูลฝอยก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ประชาชนที่พบมาก ได้แก่ กลิ่นเหม็นซึ่งเกิดจากการเน่าเปื่อยหรือการสลายตัวของมูลฝอยที่เป็นมูลฝอยเปียก

7. อาจทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้ เนื่องมาจากการเผาขยะมูลฝอย หรือก๊าซที่เกิดจากการหมักของมูลฝอย

แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยในชุมชนมีหลายชนิด การจำแนกประเภทของขยะมูลฝอยมีการจำแนกหลายลักษณะ พิจารณาจากองค์ประกอบหรือแหล่งกำเนิดของขยะมูลฝอยในที่นี้จะอาศัยการจำแนกประเภทโดยใช้แหล่งกำเนิดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งสามารถจำแนกออกได้ 3 ประเภท คือ

1. ขยะมูลฝอยจากชุมชน (Community Wastes)

ขยะมูลฝอยพวกนี้ส่วนมากจะเป็นเศษอาหาร เศษกระดาษ เศษแก้ว เศษโลหะ เศษไม้ และเศษพลาสติก นอกจากนี้ยังมีขยะมูลฝอยที่เป็นอันตราย (Household Hazardors Wastes) เช่น ซากถ่าน ไฟฉาย แบตเตอรี่เก่า ซากหลอดฟลูออเรสเซนต์ และกระป๋องสารเคมีต่าง ๆ ที่ใช้ในบ้าน

2. ขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Wastes)

ขยะมูลฝอยจากโรงงานอุตสาหกรรม จะมีทั้งที่เป็นอันตราย เช่น กากสารเคมี และสารประกอบที่มีโลหะหนักต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีขยะมูลฝอยที่ไม่เป็นอันตรายที่เกิดจากกิจการในส่วนของสำนักงานและโรงอาหารของโรงงาน เช่น เศษวัสดุเหลือทิ้ง เศษอาหาร เป็นต้น

3. ขยะมูลฝอยจากการเกษตรกรรม (Agricultural Wastes)

มูลฝอยจากการเกษตรกรรม มีทั้งที่เป็นซากพืช ซากสัตว์ มูลสัตว์ และเศษภาชนะที่ใช้บรรจุสารป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า ขยะ เป็นเศษของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและการใช้สอยของมนุษย์ ขยะเกิดขึ้นจากอาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการ โรงงานอุตสาหกรรม หรือตลาดสดก็มีทั้งอินทรีย์สารและอนินทรีย์สาร สารวัตถุต่าง ๆ มีพิษภัย ประกอบด้วย 3 ลักษณะ ดังนี้ ขยะที่เน่าเปื่อยง่าย ได้แก่ ขยะที่เป็นสารอินทรีย์ คือ เศษอาหาร ซากพืช กระดาษ ผ้า ไม้ เศษพืชผัก ฯลฯ ขยะที่เน่ายากหรือเน่าเปื่อยไม่ได้เลย ได้แก่ วัสดุพลาสติก แก้ว โลหะ หิน กระเบื้อง หนังกาย ฯลฯ ขยะที่อันตรายหรือสารเคมี ได้แก่ กากสารพิษ โลหะหนัก สารกำจัดแมลงและศัตรูพืช ขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล และสารเคมีเป็นพิษ

การจัดการขยะมูลฝอย

ปัจจุบันปริมาณขยะมูลฝอยนับวันจะเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี อันเนื่องมาจากปัจจัยหลายด้าน เช่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และจำนวนประชากร ดังนั้นการจัดการขยะมูลฝอย จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทุกระดับ ตั้งแต่ ครัวเรือน ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด และระดับประเทศ แต่ในสภาพความเป็นจริง เป็นภาระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องทำการเก็บขนและนำไปกำจัดให้หมดไปและวิธีการกำจัด ส่วนใหญ่ นำไปกำจัดให้หมดไป และวิธีการกำจัดส่วนใหญ่ นำไปกำจัดใช้วิธีเทกองบนพื้นที่ว่างหรือในกลุ่มปล่อยให้ย่อยสลายตามธรรมชาติ หรือเผาทิ้ง ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ถูกต้องและไม่ถูกหลักวิชาการ จึงก่อให้เกิดปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมตามมาและปัญหาสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ คือ การขาดแคลนที่ดินที่ใช้ เป็นพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยในขั้นสุดท้าย

หลักในการจัดการขยะมูลฝอย มีดังนี้

1. การจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด เป็นการจัดการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ณ แหล่งกำเนิดการเลือกประเภทและขนาดของภาชนะที่ใช้รองรับขยะมูลฝอย
2. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เป็นการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากภาชนะที่รองรับใส่รถเก็บขนขยะมูลฝอย
3. การขนถ่ายขยะมูลฝอยจะดำเนินการ ในกรณีที่สถานที่กำจัดหรือโรงงานแปรรูปขยะมูลฝอยอยู่ไกล โดยจะต้องมีสถานที่ขนถ่าย ถ่ายจากรถเก็บขนขนาดเล็ก ๆ ซึ่งเก็บจากชอกชอยถ่ายให้กับรถบรรทุกขนาดใหญ่ก่อน แล้วจึงขนถ่ายไปยังสถานที่หรือ โรงงานแปรรูปขยะมูลฝอย
4. การแปรสภาพมูลฝอย เป็นการแปรรูปขยะมูลฝอยที่เก็บขนมาได้ จนเหลือสิ่งตกค้างน้อยที่สุด ที่จะต้องนำไปกำจัดในขั้นสุดท้าย คือ การฝังกลบ

ปัจจัยที่ใช้เลือกวิธีการดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด คือ ขยะมูลฝอยถูกเก็บออกไปนอกชุมชน อย่างรวดเร็ว เรียบร้อย และได้รับการกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกต้อง ประหยัด ปลอดภัย ทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

การไหลเวียนของระบบการจัดการขยะ มีส่วนสำคัญที่นำมาพิจารณา 5 ประการคือ

1. การเกิดขยะ (Solid Waste Generation) ขยะกำเนิดขึ้นจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นเศษวัสดุ อุปกรณ์ที่เหลือทิ้งไม่ใช่ประโยชน์แล้ว หรือไม่มีประโยชน์ที่ต้องการทิ้งไป
2. การรวบรวมขยะ (Refuse Storage) การรวบรวมขยะ หมายถึง การสะสมรวบรวมขยะให้อยู่ในถังรองรับ ในสภาพสะสมรวบรวมกองไว้ด้วยกันในภาชนะหรือเป็นแหล่งรวมขยะเพื่อเก็บไว้รอการนำไปทิ้งหรือกำจัด การเก็บกักเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการจัดการขยะมูลฝอย เพราะจะทำให้ขยะมูลฝอยไม่กระจัดกระจาย

3. การเก็บขยะ (Refuse Collection) การเก็บขยะไม่ได้หมายถึงเพียงการเก็บขยะ (Collection) จากแหล่งต่าง ๆ ที่ได้วางขยะไว้เท่านั้น แต่รวมถึงการเก็บขยะ (Hauling) ไปยังสถานที่หรือแหล่งทิ้งขยะที่สามารถแยกขยะออกจากถังขยะหรือถังเปล่า หรือขนถ่ายขยะออกจากรถขนขยะจนเหลือรถเปล่า เพื่อกลับไปขนขยะต่อไปอีก

4. การขนถ่ายขยะและการขนส่งขยะ (Transfer and Transport) การขนถ่ายขยะไปยังยังสถานที่กำจัดขยะ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

4.1 การขนถ่ายขยะจากจุดเก็บขยะ (Point of Collection)

4.2 การขนส่งขยะในเส้นทางประจำหรืองานขยะประจำวัน (Routine Route)

5. การปรับปรุงขยะให้เกิดประโยชน์ (Processing and Recovery) การนำขยะมาใช้ประโยชน์มี 4 วิธี คือ

5.1 วิธีใช้เป็นพลังงานความร้อน

5.2 วิธีการหมักทำปุ๋ย

5.3 วิธีใช้เป็นเชื้อเพลิง

5.4 วิธีการคัดแยกวัสดุกลับมาใช้ใหม่

วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

การกำจัดขยะมูลฝอยที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี แต่ละวิธีความเหมาะสมแตกต่างกันออกไป การพิจารณาเลือกวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับในชุมชนแห่งใดแห่งหนึ่งนั้น จำเป็นต้องนำองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย ได้แก่ ประเภทและลักษณะของขยะมูลฝอย ปริมาณของขยะมูลฝอย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน รวมถึงค่าจัดหาที่ดิน การเลือกวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยจึงจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนเสมอ ซึ่งวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่นิยมใช้มีดังนี้

1. การถมที่ลุ่ม (Dumping on Land) หมายถึง วิธีการกำจัดขยะมูลฝอย โดยใช้ขยะมูลฝอยชนิดต่าง ๆ เป็นวัสดุสำหรับถมพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มน้ำขัง ให้มีระดับสูงขึ้นตามความต้องการ การกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีนี้เหมาะที่จะใช้กำจัดขยะมูลฝอยประเภทเศษวัสดุสิ่งก่อสร้าง ถ้าขยะมูลฝอยที่ได้จากการกวาดถนน และได้จากการเผาไหม้ไม่ได้ เป็นต้น

2. การนำไปทิ้งทะเล (Dumping at Sea) หมายถึง การนำเอาขยะมูลฝอยไปทิ้งที่ทะเล โดยการใช้เรือบรรทุกนำไปทิ้งนอกชายฝั่งทะเลไกล ๆ มูลฝอยที่สามารถนำไปทิ้งทะเลได้นั้น เช่น ซากรถยนต์ ยางรถยนต์ ซากรถ เป็นต้น โดยที่องค์ประกอบที่ต้องนำมาพิจารณาในการนำขยะมูลฝอยไปทิ้งที่ทะเลนั้นคือ บริเวณที่ใช้กำจัดขยะมูลฝอยต้องห้าม ทำการจับสัตว์น้ำ และต้องอยู่ห่างจากชายฝั่งมากพอ

3. การนำไปเลี้ยงสัตว์ (Hog Feeding) ขยะมูลฝอยบางชนิดยังคงมีประโยชน์ที่จะใช้เป็นอาหารของสัตว์ได้ โดยเฉพาะขยะมูลฝอยสด ได้แก่ เศษอาหาร พืชผัก ซึ่งส่วนมากได้จากครัวเรือน ร้านอาหาร ตลาดสด โรงอาหาร เป็นต้น ขยะมูลฝอยดังกล่าวนิยมนำไปเลี้ยงสัตว์พวกสุกรและปลา แต่การที่จะนำขยะมูลฝอยเหล่านี้ไปเลี้ยงสัตว์ต้องนำไปต้มให้เดือดไม่ต่ำกว่า 30 นาที เพื่อฆ่าเชื้อโรค

4. การเผา (Incineration) การเผาขยะมูลฝอยในเตาเผาที่ถูกต้องสุขาภิบาล หมายถึง กระบวนการเผาไหม้ของเสีย ทั้งส่วนที่เป็นของแข็ง ของเหลวและก๊าซ ซึ่งต้องใช้ความร้อนสูง เพื่อให้การเผาไหม้เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ไม่ทำให้เกิดกลิ่นและควันรบกวน รวมทั้งไม่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านมลพิษทางอากาศขึ้นได้

5. การฝังกลบอย่างถูกวิธี (Sanitary Landfill) หมายถึง การกำจัดขยะมูลฝอยโดยการบดอัดขยะมูลฝอยด้วยเครื่องจักรกล เพื่อให้ขยะมูลฝอยยุบตัวหรือมีความหนาแน่นมากขึ้น เสร็จแล้วทำการบดอัดปิดทับขยะมูลฝอยที่บดอัดแน่นแล้วด้วยวัสดุถมกลบหรือดิน ที่มีความเหมาะสม การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

5.1 ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่ด้วยการขุดดินทำเป็นร่อง เรียกว่า Dig

5.2 ขั้นตอนในการนำขยะมูลฝอยมาทิ้งในหลุมที่เตรียมไว้ หรือขั้นตอนการฝัง

ขยะมูลฝอย เรียกว่า Dump

5.3 ขั้นตอนการบดอัดขยะมูลฝอยให้แน่น เรียกว่า Compact

5.4 ขั้นตอนการกลบขยะมูลฝอยด้วยวัสดุถมกลบหรือดิน เรียกว่า Cover

6. การหมักขยะมูลฝอยทำปุ๋ย (Composting Methods) ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้ มักมีอินทรีย์วัตถุปะปนมาด้วยจำนวนหนึ่ง อินทรีย์วัตถุดังกล่าวจะเกิดการย่อยสลาย ทำให้ขยะมูลฝอยเกิดการเน่าเปื่อยไปโดยปฏิกิริยาของจุลินทรีย์บางชนิดที่มีอยู่ในธรรมชาติ เมื่อการย่อยสลายสิ้นสุดลง กากที่เหลืออยู่จะใช้เป็นประโยชน์แก่พืชได้เป็นอย่างดี เนื่องจากกากของอินทรีย์วัตถุนั้นมีปริมาณของธาตุ N, P, K พอเพียงที่จะใช้เป็นปุ๋ยอินทรีย์ได้ นอกจากนี้ปฏิกิริยาการย่อยสลายของจุลินทรีย์บางชนิดยังช่วยให้เกิดก๊าซชีวภาพ ที่สามารถนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงได้อีกด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรรมวิธีที่จะใช้หมักและความต้องการผลพลอยได้ที่จะเกิดขึ้น

ขยะมูลฝอยที่นำมาทำปุ๋ยได้นั้น เช่น ขยะมูลฝอยสด ขยะมูลฝอยจากเกษตรกรรม เป็นต้น วิธีการนี้เหมาะสมอย่างยิ่งกับท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เพราะเป็นการประหยัดในการซื้อปุ๋ย และไม่เป็นการทำลายคุณภาพของดินเนื่องจากการใช้ปุ๋ยเคมีอีกด้วย

ข้อพิจารณาการเลือกวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย

การเลือกวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้ในพื้นที่หนึ่ง ๆ จะมีข้อพิจารณาหลัก ๆ ใน 2 ประเด็นคือ ด้านเทคนิคและด้านเศรษฐกิจ ดังนี้

ข้อพิจารณาด้านเทคนิค

1. ความยากง่ายในการดำเนินการและซ่อมบำรุง โดยการพิจารณาว่า แต่ละวิธีใช้เทคโนโลยีในการเดินเครื่อง หรือทำงานของระบบยุ่งยากหรือซับซ้อนมากน้อยเท่าไร รวมทั้งความยากง่ายในการซ่อมบำรุง
2. ประสิทธิภาพในการกำจัดขยะมูลฝอย แต่ละวิธีสามารถกำจัดในด้านลดปริมาณลงได้ต่างกัน วิธีการเผาจะเหลือส่วนขี้เถ้าประมาณ 10-20 % ซึ่งจำเป็นต้องนำไปกำจัดต่อโดยการฝังกลบ
3. ความยืดหยุ่นของระบบ หมายถึง ความเป็นไปได้ในการปรับแต่งแก้ไขหรือเพิ่มเติมในบางส่วนของระบบมีมากน้อยเพียงใด อันเป็นผลจากสาเหตุต่าง ๆ กัน เช่น การเปลี่ยนแปลงลักษณะสมบัติของขยะมูลฝอยตามฤดูกาล หรือเหตุขัดข้องของระบบรวมทั้งการซ่อมบำรุง เป็นต้น
4. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่ละวิธีจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับการจัดเตรียมมาตรการป้องกันควบคุมมากน้อยเพียงใด
5. ลักษณะสมบัติของขยะมูลฝอย องค์ประกอบของขยะมูลฝอยอาจใช้เป็นเครื่องบ่งชี้คัดเลือกวิธีการกำจัดแต่ละวิธีได้
6. ขนาดที่ดิน เนื้อที่ที่จำเป็นต้องใช้ในแต่ละวิธีจะไม่เท่ากัน วิธีการฝังกลบจะใช้เนื้อที่มากกว่าการเผาและวิธีหมักทำปุ๋ย

ข้อพิจารณาด้านเศรษฐกิจ

1. เงินลงทุนในการก่อสร้าง ติดตั้งระบบ หมายถึง ค่าใช้จ่ายในด้านที่ดิน เครื่องจักร ยานพาหนะ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงานของระบบ รวมทั้งอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างทั้งหมด
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและซ่อมบำรุง ค่าใช้จ่ายจะประกอบด้วยเงินเดือน ค่าจ้างของบุคลากร ค่าเชื้อเพลิง หรือวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ ค่าซ่อมบำรุง วัสดุอะไหล่ ตลอดจนค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
3. ผลพลอยได้จากการกำจัด การพิจารณาในหัวข้อนี้ชี้ให้เห็นว่าผลพลอยได้สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ในระดับหนึ่ง หรือสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยไม่สูญเปล่า

การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน

การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง นั้น ได้มีการแยกการทำงานใน 3 ด้าน คือ ในด้านกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ และ สิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน ซึ่งมีการดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้ (เทศบาลตำบลบ้านสวน, 2553)

กระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ

ในกระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการขยะ เป็นการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัว โดยการออกแบบระบบงานตามลำดับตั้งแต่เริ่มต้นจนแล้วเสร็จ อาทิเช่น มีการขึ้นป้ายหน้าสำนักงานเกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย มีการจัดทำเอกสารคำแนะนำ พร้อมกับการให้คำแนะนำในการจัดการขยะ มีการแนะนำขั้นตอนการบริการ การจัดการขยะมีการเตรียมอุปกรณ์สำนักงานไว้พร้อมให้บริการ การติดต่อขอบริการด้านการจัดการขยะครบทุกขั้นตอนอย่างสมบูรณ์ ณ จุดเดียว (One Stop Service) ให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง อย่างยุติธรรมจะมีการลงเวลาปฏิบัติงาน ทุกคนจะต้องลงเวลาปฏิบัติงานเป็นประจำทุกวัน โดยจะมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและบันทึกเสนอผู้มีอำนาจตามลำดับ เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่เวลา 06.00 น. จนถึงเวลาประมาณ 12.00 น. ของทุกวัน หรือปฏิบัติงานจนแล้วเสร็จ โดยให้แจ้งศูนย์ใหญ่ทราบด้วยโทรศัพท์สื่อสาร หากต้องการลาหยุดงาน จะต้องมีการแจ้งให้ผู้เป็นหัวหน้าทราบพร้อมทั้งหาบุคคลอื่นแทนตามความจำเป็นเพื่อให้การจัดเก็บไม่ก่อปัญหาต่อประชาชนและให้รายงานให้หัวหน้ากองช่างทราบทุกครั้ง แบ่งการจัดเก็บเป็น 1 ชุด มีหัวหน้าชุดและพนักงานประจำชุดพร้อมคนขับรถชุดละ 3 คน มีหน้าที่ดูแลรักษารถขยะและดำเนินการจัดเก็บขยะตามจุดต่าง ๆ และเส้นทางที่กำหนดให้ทั่วถึงและสะอาดทุกวัน โดยรับผิดชอบในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน

เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะ ต้องมีคุณสมบัติของผู้ให้บริการ เช่น มีความสุภาพเป็นกันเอง มีการให้บริการด้วยรอยยิ้ม เป็นมิตร อหิยา ศักดิ์ มีความกระตือรือร้นและเต็มใจให้บริการ ให้บริการด้วยความสะดวก รวดเร็วรวมถึงปฏิบัติงาน เต็มเวลา เต็มความสามารถ สามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามได้เป็นอย่างดี

สิ่งอำนวยความสะดวกในการให้บริการ

การบริหารจัดการขยะของเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีรถเก็บขนขยะขนาดความจุ 3 ลบ.ม จำนวน 1 คัน รถน้ำอเนกประสงค์ จำนวน 1 คัน ถังรองรับขยะ จำนวน 1,200 ใบ

การจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านสวน

เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบาท อำนาจ หน้าที่ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลตำบล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 และเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน ซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้กระทำได้โดยการตราเป็นเทศบัญญัติ จึงตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านสวน เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย พ.ศ. 2552 รายละเอียด ดังนี้

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านสวน ว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติสภาเทศบาลตำบล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ประกอบมาตรา 20 มาตรา 54 มาตรา 55 มาตรา 58 มาตรา 63 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 อันเป็นพระราชบัญญัติ ที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับ มาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลบ้านสวน โดย ความเห็นชอบของสภาเทศบาลตำบลบ้านสวน และผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง จึงตราเทศบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลตำบลบ้านสวน เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย พ.ศ. 2552”

ข้อ 2 เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้น 7 วัน นับแต่วันที่ได้ประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านสวน

ข้อ 3 ในเทศบัญญัตินี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึง สิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือ ที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน “เจ้าพนักงาน ท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีตำบลบ้านสวน

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน หรือสิ่งที่สร้างขึ้น อย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและ ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

ข้อ 4 การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน ให้เป็น อำนาจของเทศบาลตำบลบ้านสวน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เทศบาลตำบลบ้านสวน อาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกันก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรเทศบาลตำบลบ้านสวน อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของเทศบาลตำบลบ้านสวน หรืออาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการก็ได้

บทบัญญัติตามข้อนี้ และข้อ 9 มิให้ใช้บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการ โรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดังกล่าว แจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ 5 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือเขตพื้นที่ที่เทศบาลตำบลบ้านสวน มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนหรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการ โดยทำเป็นธุรกิจหรือ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตอำนาจของเทศบาลตำบลบ้านสวน และระเบียบปฏิบัติได้ตามความจำเป็น

ข้อ 6 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขนหรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านสวน หรือเขตพื้นที่ที่เทศบาลตำบลบ้านสวน มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมการให้บริการแก่เทศบาลตำบลบ้านสวน ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยเทศบาลตำบลบ้านสวน จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุจริตตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ 7 เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ในกรณีที่ยังไม่มีกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยใช้บังคับในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยให้ปฏิบัติตามเทศบัญญัติดังต่อไปนี้

1. ห้ามมิให้ผู้ใดทำการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่หรือทางสาธารณะ นอกจากในที่ที่เทศบาลตำบลบ้านสวน จัดไว้ให้
2. เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ต้องจัดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยที่ถูกสุกลักษณะอย่างเพียงพอและเหมาะสม ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด
3. ให้ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของหรือครอบครองอาคาร หรือเคหะสถานหรือสถานที่ซึ่งเป็นของเอกชน หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในอาคาร หรือสถานที่ ซึ่งเป็นของทางราชการ หรือที่ หรือ

ทางสาธารณะต้องรักษาบริเวณอาคาร หรือเคหะสถาน หรือสถานที่นั้นไม่ให้มีมูลฝอย หรือสิ่งปฏิกูล หรือสิ่งเปราะเปื้อน หรือมีการถ่ายเทสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในลักษณะการกระทำที่ขัดสุขลักษณะ

ข้อ 8 ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ 9 ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในเขตเทศบาล ตำบลบ้านสวนจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ พร้อมกับเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

1. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน/ ข้าราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
2. สำเนาใบอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. อื่น ๆ ตามที่เทศบาลตำบลบ้านสวนประกาศกำหนด

ข้อ 10 ผู้ขอรับใบอนุญาตตาม ข้อ 9 จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล

1. ต้องมีพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูล (รถคูคส์) ซึ่งมีคุณลักษณะดังนี้
 - 1.1 ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก
 - 1.2 ส่วนของรถที่ใช้ขนถ่ายสิ่งปฏิกูลต้องปกปิดมิดชิดสามารถ ป้องกันกลิ่นและสัตว์แมลงพาหะนำโรคได้ มีฝาปิด-เปิดอยู่ด้านบน
 - 1.3 มีป้ายคูคส์สิ่งปฏิกูลและติดตั้งมาตรวัดปริมาณของสิ่งปฏิกูลด้วย
 - 1.4 ท่อหรือสายที่ใช้คูคส์สิ่งปฏิกูลต้องอยู่ในสภาพที่ดี ไม่รั่วซึม
 - 1.5 มีอุปกรณ์ทำความสะอาดประจำรถ เช่น ถังตักน้ำ ไม้กวาด น้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไลโซล 5%)

1.6 ต้องจัดให้มีการแสดงข้อความที่ตัวพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูลให้รู้ว่าเป็นพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูล เช่น “รถคูคส์สิ่งปฏิกูล” เป็นต้น และต้องแสดงเลขทะเบียนใบอนุญาตประกอบกิจการ ชื่อหน่วยงานที่เป็นผู้ออกใบอนุญาต ชื่อบริษัทหรือเจ้าของกิจการ ด้วยตัวอักษรไทยซึ่งมีขนาดที่เห็นได้ชัดเจนตามที่เทศบาลตำบลบ้านสวนประกาศกำหนด

2. ต้องจัดให้มีเสื้อคลุม ถุงมือยาง รองเท้าหนังยางหุ้มสูงถึงหน้าขาสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

2.1 กรณีที่ไม่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของตนเอง ต้องแสดงหลักฐานว่าจะนำสิ่งปฏิกูลไปกำจัด ณ แหล่งกำจัดที่ถูกสุขลักษณะแห่งใด

2.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล

2.3 ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขนมูลฝอย

2.3 ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดมูลฝอย

ข้อ 11 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของคำขอ ถ้าปรากฏว่าคำขอดังกล่าวไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นรวบรวมความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์นั้นทั้งหมด และแจ้งให้ผู้ขออนุญาตแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์ในคราวเดียวกัน และในกรณีจำเป็นที่จะต้องส่งคืนคำขอแก่ผู้ขออนุญาต ก็ให้ส่งคืนคำขอ พร้อมทั้งแจ้งความไม่ถูกต้องหรือความไม่สมบูรณ์ให้ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำขอ เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในเทศบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสองหรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ 12 ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หากไม่มารับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าสละสิทธิ์

ข้อ 13 ในการดำเนินการผู้ได้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิกูล

1.1 ขณะทำการเคลื่อนสิ่งปฏิกูล ต้องควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าน้ำยางหุ้มสูงถึงแข้ง และทำความสะอาดเสื้อคลุม ถุงมือยาง และรองเท้าน้ำยางหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานประจำวัน

1.2 ทำความสะอาดท่อหรือสายที่ใช้เคลื่อนสิ่งปฏิกูล โดยหลังจากเคลื่อนสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้ว ให้ทำการควบน้ำสะอาดจากถังเพื่อล้างภายในท่อหรือสายที่ใช้เคลื่อนสิ่งปฏิกูล และทำความสะอาดท่อหรือสายที่ใช้เคลื่อนสิ่งปฏิกูลด้านนอกที่สัมผัสสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น ไกลโซล 5%

1.3 ทำความสะอาดพาหนะขนถ่ายสิ่งปฏิกูลอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง หลังจากทีออกปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลแล้ว สำหรับน้ำเสียที่เกิดจากการล้างต้องได้รับการบำบัดหรือกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกต้องก่อนปล่อยทิ้งสู่สาธารณะ

1.4 กรณีที่มีสิ่งปฏิกูลหกหรือรั่วราด ให้ทำการฆ่าเชื้อโรคด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (เช่น ไกลโซล 5%) แล้วทำการล้างด้วยน้ำสะอาด

1.5 มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้ปฏิบัติงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

1.5.1 ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดสิ่งปฏิกูล

1.5.2 ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการเก็บขนมูลฝอย

1.5.3 ขอรับใบอนุญาตดำเนินการรับทำการกำจัดมูลฝอย

ข้อ 14 บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามเทศบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตการขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ 15 ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้ในวันที่มาขอรับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นการขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นการขอต่ออายุใบอนุญาตตลอดเวลาที่ยังดำเนินการนั้น ถ้ามิได้เสียค่าธรรมเนียมภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับเพิ่มขึ้นอีกร้อยละยี่สิบของจำนวนค่าธรรมเนียมที่ค้างชำระเว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งค้างชำระค่าธรรมเนียมติดต่อกันเกินกว่าสองครั้ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการดำเนินการไว้จนกว่าจะได้เสียค่าธรรมเนียมและค่าปรับจนครบจำนวน

ข้อ 16 บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามเทศบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของเทศบาลตำบลบ้านสวน

ข้อ 17 ผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ดำเนินการตามเทศบัญญัตินี้จะพึงเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ใช้บริการได้ไม่เกินอัตราค่าบริการขั้นสูงตามที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้

ข้อ 18 ผู้ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ

ข้อ 19 ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

2. ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่ มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

ข้อ 20 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือเทศบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลาที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ 21 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

1. ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

2. ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

3. ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หรือเทศบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้ เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

ข้อ 22 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนา

หรือสำนักงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่ง แล้วแต่กรณี

ข้อ 23 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ข้อ 24 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ที่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการเก็บ ขน สิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยของเทศบาลตำบลบ้านสวน หรือเขตพื้นที่การให้บริการของผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขนสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามวิธีการที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ 25 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ในเขตอำนาจของเทศบาลตำบลบ้านสวน

ข้อ 26 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ข้อ 27 ให้นายกเทศมนตรีตำบลบ้านสวน รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

นโยบายของรัฐเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

สืบเนื่องจากสภาพปัจจุบันท่ามกลางความเจริญเติบโตของกระแสโลกาภิวัตน์ การพัฒนาเทคโนโลยี และภาคอุตสาหกรรมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศไทยยึดหลักและแนวทางการพัฒนาแบบประเทศตะวันตก เพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดการแข่งขัน และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นอกจากความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นแล้ว สิ่งหนึ่ง ที่ตามมาเป็นผลพวงของการพัฒนาทำให้เกิดปัญหาหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และที่สำคัญคือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม และกำลังจะหมดไป เนื่องจากการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง และฟุ่มเฟือย ประกอบกับการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เพื่อสร้างความสะดวกสบายในการอุปโภค บริโภค ทำให้มีวัสดุเหลือใช้ และปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น กลายเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ

ในปี พ.ศ. 2551 ทั่วทั้งประเทศพบว่ามีขยะมูลฝอย ประมาณวันละ 37,000 ตัน ในขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีขีดความสามารถในการจัดเก็บ และกำจัดได้เพียงร้อยละ 50-60 ของปริมาณ

ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น จึงก่อให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้าง การจัดการขยะมูลฝอยจึงเป็นสิ่งจำเป็นมากในปัจจุบัน เพราะความหนาแน่นของประชากรที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประชาชนไม่สามารถนำขยะมูลฝอย ไปทิ้งตามที่ดินว่างเปล่าเหมือนเคยปฏิบัติมาแต่ก่อนได้ ดังนั้น ปัญหาขยะมูลฝอยจึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่หน่วยงานภาครัฐ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการแก้ไขให้มีการจัดการอย่างมีระบบถูกสุขลักษณะและไม่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ในสมัยอดีตรัฐบาลจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน จะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐขนาดใหญ่ เช่น จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาลขนาดใหญ่ แต่ภายหลังเมื่อระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ตามนโยบายการกระจายอำนาจสูงการปกครองขึ้นพื้นฐานของรัฐ จึงส่งผลให้ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

การที่พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนมีการขยายตัวของเมือง จากสภาพพื้นที่เดิมเป็นชุมชนขนาดเล็ก ปัจจุบันสภาพพื้นที่กลายเป็นชุมชนเมือง ทั้งในทางกายภาพเศรษฐกิจ และสังคม มีประชาชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาที่สำคัญคือ ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น แต่การจัดเก็บและการกำจัดยังไม่ทั่วถึง เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวเทศบาลตำบลบ้านสวน ในฐานะเป็นองค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่กำหนดไว้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ จึงกำหนดให้มีแผนการพัฒนาของเทศบาลตำบลบ้านสวนระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2551-2555) โดยจัดทำแผนและแนวทางแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ แบบครบวงจร โดยการประสานความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชนในเขตเทศบาลทั้ง 9 ชุมชน

ด้านนโยบาย

เทศบาลตำบลบ้านสวน มีนโยบายจะเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และของเสียอันตรายทั้งการเก็บขน การขนส่งและการกำจัดรวมทั้งการแยกประเภทขยะมูลฝอย ในด้านการแยกประเภทขยะมูลฝอย ทางเทศบาลร่วมมือกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 จัดโครงการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตเทศบาลรู้จักการลด คัดแยก และการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย และเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรทางด้านการรักษาความสะอาดให้เข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานอย่างแท้จริงลดปริมาณมูลฝอยโดยจัดทำโครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ให้ประชาชนแยกมูลฝอยและนำเศษวัสดุเหลือใช้กลับมาใช้อีก รวมทั้งสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและการบังคับใช้กฎหมายทางด้านการรักษาความสะอาดอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

เป้าหมาย

1. ปรับปรุงการจัดการเก็บค่าธรรมเนียมโดยให้สามารถเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยให้ได้ ร้อยละ 80 ของจำนวนหลังคาเรือนทั้งหมดให้เขตเทศบาลตำบลบ้านสวน
2. นำระบบการกำจัดขยะมูลฝอยที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนมาใช้
3. รมรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในเรื่องการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย
4. กำจัดขยะมูลฝอยโดยเก็บขนให้หมดวันต่อวัน โดยไม่ให้มีขยะตกค้างในถังเก็บ
5. ลดอัตราการผลิตขยะมูลฝอยให้น้อยกว่า 1 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน (เป็นอัตราการลดจากการแยกประเภทขยะมูลฝอยของประชาชนจากครัวเรือน)
6. ให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอย โดยการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดภายในปี พ.ศ. 2555
7. ให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมันจากอาคาร ผู้ประกอบการร้านอาหาร ได้ร้อยละ 21 ในปี พ.ศ. 2551

แนวทางและมาตรการในการดำเนินการ

1. ด้านการสนับสนุนการลดปริมาณขยะมูลฝอย
 - 1.1 ควบคุมอัตราการผลิตมูลฝอย โดยรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือในการลดคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ให้ครบวงจร โดยการประชาสัมพันธ์ด้วยสื่อทุกรูปแบบ ให้มีความรู้ความเข้าใจ
 - 1.2 ให้ความรู้แก่ประชาชน ในเรื่องของปัญหาพิษภัยและผลกระทบของมูลฝอยอันตรายจากชุมชน ที่มีต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการคัดแยกประเภทขยะมูลฝอยอันตราย
 - 1.3 สนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานในส่วนของการนำขยะมูลฝอยหมุนเวียนเข้าสู่ระบบรีไซเคิล และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการรีไซเคิล เพื่อให้การดำเนินการลดปริมาณมูลฝอยครบวงจร และให้รางวัลเอกชนที่ลดปริมาณมูลฝอย
2. ด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการเก็บขนมูลฝอย
 - 2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยไม่ให้ขยะตกค้าง
 - 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนมูลฝอยทั่วไป โดยเพิ่มถังรองรับมูลฝอยแยกชนิดวัสดุของมูลฝอยให้คงทนถาวร และขนาดที่เหมาะสมในการตั้งวางในแหล่งชุมชน

2.3 เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนฝอยคิดเชื้อ โดยให้สามารถเก็บขนมูลฝอยคิดเชื้อจากสถานีอนามัย สถานพยาบาลขนาดเล็ก ด้วยการสำรวจและประสานงานเข้าจัดเก็บ พร้อมกับกำหนดวิธีการแยกมูลฝอยคิดเชื้อออกจากมูลฝอยทั่วไป

2.4 เพิ่มศักยภาพของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเก็บขนขยะมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยคิดเชื้อ และมูลฝอยอันตราย พร้อมทั้งมีการตรวจสอบสุขภาพและสนับสนุนค่าตอบแทนและสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเสี่ยงต่อสุขภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัฐกร ชูเกียรติ (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เขิงกลยุทธ: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอยกลยุทธการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและเพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมาพบว่าภาพรวมของสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลด่านขุนทดประสบปัญหาหลายด้าน คือปัญหาปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น ปัญหาการจัดเก็บขยะมูลฝอย ปัญหาบ่อขยะเต็มปัญหาการร้องเรียนของชุมชนรอบ ๆ บ่อทิ้งขยะแห่งเดิม ปัญหาการต่อต้านของชุมชนที่อยู่ในเขตที่จะสร้างบ่อขยะแห่งใหม่ และเกิดการเผชิญหน้าต่อต้านอย่างรุนแรงจนเข้าชั้นวิฤติจึงต้องระงับโครงการสร้างบ่อขยะแห่งใหม่ การดำเนินการกับปัญหาขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลด่านขุนทดได้นำวิธีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ มาใช้ในการบริหารจัดการองค์การ สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการแก้ปัญหา และสามารถพัฒนาจนประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมได้

วลัยพร สุกุลพอง (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนสมาชิก โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test, One-way ANOVA และ Scheffe' Test ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง โดยรวมมีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย มากที่สุด

คือ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ รองลงมาคือ ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนมีพฤติกรรมเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษ หรือหนังสือพิมพ์เก็บไว้ขายหรือนำกลับมาใช้ได้ อีก ในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ และในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการทิ้งขยะเปียก โดยจะต้องมีถังขยะรองรับเสมอ ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง พบว่า อายุ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ต่างกันมีพฤติกรรมกำจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สมเจษฎ์ สามารถ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบกำจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง จำนวน 300 คน ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับกำวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมพบว่าเห็นด้วยมากต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง โดยด้านการสนับสนุนกิจกรรมกำจัดขยะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในเรื่องชำระค่าจัดเก็บขยะให้ อบต. สม่าเสมอ และการร่วมกิจกรรมรณรงค์กำจัดขยะกับ อบต. รองลงมา ด้านทัศนคติของผู้บริหาร ในเรื่องกำให้ความสำคัญก่อน โยบายกำกำจัดขยะ การดูแลเอาใจใส่ กำติดตามผล กำทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่าเสมอ กำดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านอุปกรณ์ โดยในเรื่อง อบต. จัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะสามารถเก็บขยะได้มากขึ้น และรณณะของ อบต. ไม่มีกลิ่นรบกวน ขณะปฏิบัติงำน สำหรับด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยในเรื่องการรณณะ กำจัดขยะ กำเข้าอบรม และการติดตามวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกำจัดขยะ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ ระดับกำศึกษาสูงสุดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง ไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกำจัดขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรเมษฐ ห่วงมิตร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุดคือ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ รองลงมาคือ ด้านการลด การเกิดขยะมูลฝอย และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษ หรือหนังสือพิมพ์เก็บไว้ขาย หรือนำกลับมาใช้ได้ อีก ในด้านการลด การเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ และในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรม การทิ้งขยะเปียก จะต้องมาถึงขยะรองรับเสมอ ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ อายุ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครอบครัว ต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานครแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

รุ่งธรรม ธรรมรักษ์ (2549, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน จำนวน 120 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .64 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test, One-way ANOVA ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Fisher' Least Significance: LSD ผลการศึกษา พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีการรับรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน มีการรับรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยไม่ต่างกัน

พิภัทร แสงสินธุสร (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต โดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับ สูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยมากที่สุดคือ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ รองลงมาคือ ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษ หรือหนังสือพิมพ์เก็บไว้ขาย หรือนำกลับมาใช้ได้ อีก ในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่าใบเล็กหลาย ๆ ใบ และในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการทิ้งขยะเปียก จะต้องมัดถึงขยะรองรับเสมอ ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกัน ส่วนอายุ อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครอบครัวต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัยต่างก็มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อารยา มะเชื้อเทศ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะ: กรณีศึกษา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชนในเขตลาดกระบัง ได้แก่ 1) การลดขยะมูลฝอย 2) การแยกขยะมูลฝอย 3) การจัดการขยะรีไซเคิล 4) การเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตลาดกระบัง โดยศึกษา 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ทั้งหมด 381 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน เลือกใช้ t-test และ F-test ผลการศึกษาพบว่า มีการรับรู้ในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกัน และควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมในเรื่องของการแยกเศษอาหารทิ้ง โดยไม่รวมกับ

ขยะประเภทอื่น ควรเพิ่มเติมในด้านของกิจกรรมในการจัดการขยะ การฝึกอบรมในการจัดการขยะ การประชุมเกี่ยวกับการลดขยะ แยกขยะและการจัดการขยะ รีไซเคิลของสำนักงานเขต นอกจากนี้ยังควรเตรียมพร้อมในการแยกขยะ 3 ถัง เพื่อให้ประชาชนสามารถแยกขยะทิ้งได้ตามประเภทของขยะ

เกรียงศักดิ์ แก่นลออ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสูงเนิน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตามความคิดเห็นของบุคลากร ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนที่มีระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสูงเนินแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรเทศบาล จำนวน 26 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดจากจำนวนประชากร 26 คน และประชาชน จำนวน 364 คน ทำการคำนวณขนาดตัวอย่างมาจากจำนวนประชาชน 4,055 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม โดยเครื่องมือที่ใช้มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .85 และ .80 สำหรับแบบสอบถามจากบุคลากรและประชาชน ตามลำดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F-test (One-way ANOVA) ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านจัดบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยี ประชาชนมีระดับการศึกษา ระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสูงเนินต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเทศบาลตำบลสูงเนินควรดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เป็นประจำสม่ำเสมอทุกวัน เพิ่มเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ให้บริการที่เท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย จัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในการให้บริการให้เพียงพอ จัดหางบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ตลอดจนจัดหาเทคโนโลยี เครื่องจักร ยานยนต์ที่เหมาะสมและเพียงพอ

ยุทธพงษ์ สุกใส (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย: กรณีศึกษา ในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ ระยะเวลาที่มาอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สภาพที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 385 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าสถิติ t-test ค่าสถิติ F- test เพื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุ 36-45 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานโรงงาน/ บริษัท เอกชน มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท มีระยะเวลาการอยู่อาศัย 3-6 ปี จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3-7 คน สภาพที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่อยู่ห้องเช่า ชุมชนที่อาศัยส่วนใหญ่เป็นชุมชนท้ายบ้าน ซอย 40 ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ อยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ การศึกษา ระยะเวลาที่มาอยู่อาศัย จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ชุมชนที่อยู่อาศัยของประชาชน ต่างกันจะมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านอายุ รายได้ อาชีพ ประเภทที่อยู่อาศัยที่ต่างกัน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอย ควรมีการให้ความรู้ตั้งแต่ การเก็บกักขยะ การคัดแยกขยะ การบรรจุขยะก่อนขนถ่าย โดยวิธีมีจิตคิด รวมทั้งให้ความรู้เรื่องอันตรายจากขยะที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเกิดมลภาวะ มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยเป็นการสร้างสำนึกในการรักษา แวดล้อมให้น่าอยู่

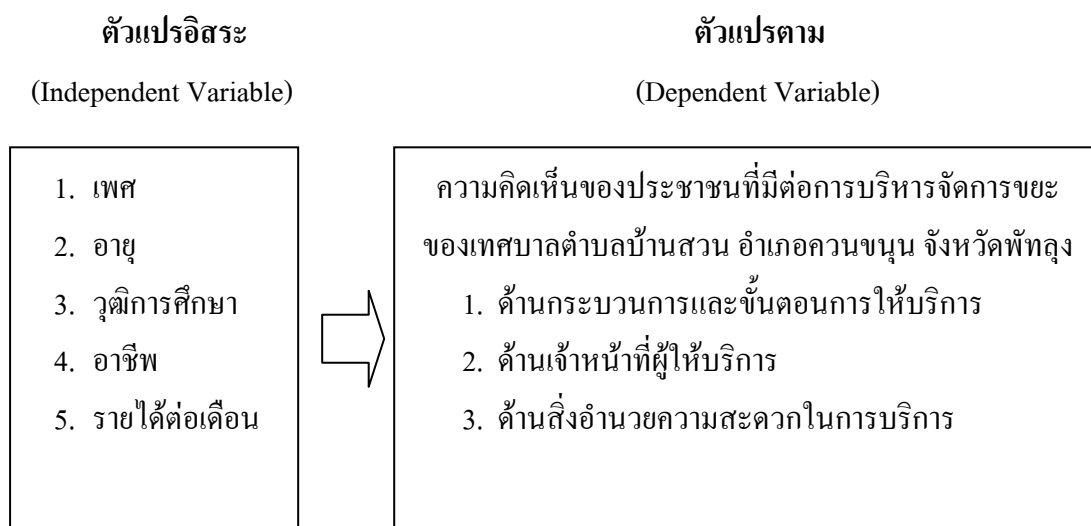
ถนนอมขวัญ พันธุ์สนธิ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนเป็นรายด้านมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา และด้านการทำกิจกรรมโครงการ โดยในด้านการวางแผนและการตัดสินใจประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ในด้านการรับรู้สถานการณ์ ประชาชนที่เป็นนักเรียน นักศึกษา เยาวชน ได้มีโอกาสรับทราบถึงสถานการณ์และสภาพปัญหาอยู่เสมอ และในด้านการทำกิจกรรม โครงการ ประชาชนได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการของเทศบาลที่

เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี พบว่า อายุ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อบรมเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยและแหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

วิจิต กระจุกนาค (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิลำเนา ระยะเวลาที่อาศัย และสถานภาพทางสังคม จากชุมชนเกาะล้าน จำนวน 375 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การหาค่า t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ คือ ด้านการทิ้งขยะ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ ด้านการรวบรวมขยะ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ ด้านการขนถ่ายและขนส่ง จากการศึกษาพบว่า ประเด็นการขนถ่ายขยะจากเกาะล้านไปฝั่งพัทยา โดยเรือในปัจจุบันเป็นวิธีการที่เหมาะสม และประเด็นการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ขนถ่ายขยะตรงตามช่วงเวลาที่ได้แจ้งไว้ต่อชุมชน ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับดี แต่ภาพรวมการขนถ่ายและการขนส่ง ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ ด้านการแปรรูปและนำกลับมาใช้ใหม่ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ ด้านการจัดการขั้นสุดท้าย จากการศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นด้วยว่าการจัดการขยะอยู่ในระดับพอใช้ และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน การแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะไม่แตกต่างกัน แต่เพศ อายุ อาชีพ ภูมิลำเนา ระยะเวลาที่อาศัย และสถานภาพทางสังคม การแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้ศึกษาได้เสนอแนะให้เมืองพัทยาต้องปรับปรุงแนวทาง การจัดการขยะ เช่น ต้องกำหนดนโยบายให้มีการคัดแยกขยะ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและพนักงานในหน่วยงานรับทราบและถือปฏิบัติต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน (2553) เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในด้านกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน

ในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล วิธีการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลตลอดจนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวน 1,755 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวน 317 ครัวเรือน โดยกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ที่ขนาดครัวเรือน 1,800 ครัวเรือน และความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 ครัวเรือน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องเป็นตัวแทนครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวนคำถาม 18 ข้อ ใน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง แบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านได้แก่

- 3.1 นายประเทือง ผอมทอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านสวน
- 3.2 นางสุริมาตรี ทองขาวเฟือก ผู้อำนวยการกองช่างเทศบาลตำบลบ้านสวน
- 3.3 นางศุภฉวี สุภาพ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านสวน

และเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยง หรือความเชื่อมั่น ได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach' s Alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.80 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

1.1 แนะนำตัวผู้วิจัย เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากประชากรที่กำหนดแล้วจึงตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำเสนอส่งคืนให้ผู้วิจัย

1.2 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนมาทั้งหมด นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน

1.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ โดยนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อคำตอบตามโจทย์วิจัย

การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาได้

2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 เพื่อทราบข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในงานวิจัยแล้วนำไปหาค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็นของ เบสต์ และคาห์น (Best & Kahn, 1993) ดังนี้

1.00-1.50 หมายถึง การบริหารจัดการขยะของเทศบาลอยู่ในระดับ ไม่ดีมาก

1.51-2.50 หมายถึง การบริหารจัดการขยะของเทศบาลอยู่ในระดับ ไม่ดี

2.51-3.50 หมายถึง การบริหารจัดการขยะของเทศบาลอยู่ในระดับ ปานกลาง

3.51-4.50 หมายถึง การบริหารจัดการขยะของเทศบาลอยู่ในระดับ ดี

4.51-5.00 หมายถึง การบริหารจัดการขยะของเทศบาลอยู่ในระดับ ดีมาก

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อทราบการกระจายของข้อมูล เป็นรายชื่อ

4. ประมวลข้อมูลความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการปรับปรุงพัฒนาซึ่งได้จากแบบสอบถามปลายเปิด นำมาเป็นข้อสรุปและประมวลผลเป็นรายประเด็นเพื่อใช้ประกอบรายงาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Co-efficient)
5. ค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test
6. One-way ANOVA
7. ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยเก็บข้อมูลจากจำนวนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวน 317 ครัวเรือน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	138	43.53
หญิง	179	56.47
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.47 เพศชาย ร้อยละ 43.53

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20 ปี หรือน้อยกว่า	5	1.58
21-30 ปี	52	16.40
31-40 ปี	133	41.96
41-50 ปี	94	29.65
51-60 ปี	26	8.20
60 ปีขึ้นไป	7	2.21
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม อายุ 31-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 41.96 รองลงมาคือ อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 29.65 อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 16.40 อายุ 51-60 ปี ร้อยละ 8.20 อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 2.21 และอายุ 20 ปี หรือน้อยกว่า ร้อยละ 1.58

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	132	41.64
ปริญญาตรี	172	54.26
ปริญญาโท	13	4.10
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 54.26 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 41.64 จบปริญญาโท ร้อยละ 4.10

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	49	15.46
รับจ้าง	152	47.95
ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	84	26.50
อื่น ๆ	32	10.09
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ พบว่า อาชีพรับจ้าง มากที่สุด ร้อยละ 47.95 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย ร้อยละ 26.50 รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 15.46 และอื่น ๆ ร้อยละ 10.09

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
5,000 บาท หรือน้อยกว่า	12	3.79
5,001-10,000 บาท	120	37.85
10,001-15,000 บาท	105	33.12
15,001-20,000 บาท	38	11.99
20,001 บาท หรือมากกว่า	42	13.25
รวม	317	100.00

จากตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ พบว่า รายได้ 5,001-10,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 37.85 รองลงมาคือ รายได้ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 33.12 รายได้ 20,001 บาท หรือมากกว่า ร้อยละ 13.25 รายได้ 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 11.99 และรายได้ 5,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 3.79

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ

ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง				
1. มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ การบริหารจัดการขยะที่ ชัดเจน	47 (14.83)	253 (79.81)	15 (4.73)	2 (0.63)	-	4.09	0.46	ดี	4
2. มีการจัดกิจกรรมและ อบรมเกี่ยวกับการจัดการ ขยะมูลฝอยให้แก่ ประชาชนในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ	46 (14.51)	180 (56.78)	86 (27.13)	5 (1.58)	-	3.84	0.68	ดี	5
3. มีเอกสารพร้อม การให้คำแนะนำใน การบริหารจัดการขยะ	37 (11.67)	82 (25.87)	189 (59.62)	9 (2.84)	-	3.46	0.74	ปานกลาง	6
4. มีการกำหนดช่วงเวลา ในการจัดเก็บอย่าง เหมาะสม	187 (58.99)	119 (37.54)	10 (3.15)	1 (0.32)	-	4.55	0.57	ดีมาก	3
5. มีการให้บริการเก็บ ขยะเป็นไปตามลำดับ ก่อน-หลัง	207 (65.30)	99 (31.23)	11 (3.47)	-	-	4.62	0.55	ดีมาก	2
6. การให้บริการเก็บขยะ มีความสะดวกรวดเร็ว	227 (71.61)	82 (25.87)	8 (2.52)	-	-	4.69	0.51	ดีมาก	1
	ภาพรวม					4.21	0.29	ดี	

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาล ตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้บริการเก็บขยะมีความสะดวกรวดเร็วเป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมาคือ มีการให้บริการเก็บขยะเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง ($\bar{X} = 4.62$) อันดับ 3 คือ มีการกำหนดช่วงเวลาในการจัดเก็บอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.55$)

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง				
1. เจ้าหน้าที่ที่มีความสุภาพเป็นกันเองให้บริการด้วยรอยยิ้มเป็นมิตร/ อธิบายดี	97 (30.60)	218 (68.77)	2 (0.63)	-	-	4.30	0.47	ดี	4
2. เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	172 (54.26)	136 (42.90)	9 (2.84)	-	-	4.51	0.55	ดีมาก	3
3. เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการให้บริการ	180 (56.78)	121 (38.17)	16 (5.05)	-	-	4.52	0.59	ดีมาก	2
4. มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการ	183 (57.73)	123 (38.80)	11 (3.47)	-	-	4.54	0.56	ดีมาก	1
5. เจ้าหน้าที่มาเก็บขยะทุกวัน	135 (42.59)	65 (20.50)	95 (29.97)	22 (6.94)	-	3.99	1.00	ดี	6
6. เจ้าหน้าที่อุทิศตนในการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ	130 (41.01)	145 (45.74)	42 (13.25)	-	-	4.28	0.68	ดี	5
ภาพรวม						4.36	0.32	ดี	

จากตารางที่ 7 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาล ตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการอยู่ในระดับ ดี ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการให้บริการ เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.52$) อันดับที่ 3 คือ เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.51$)

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ

สิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง				
1. มีจำนวนถังขยะที่เพียงพอต่อปริมาณขยะในชุมชน	151 (47.63)	154 (48.58)	12 (3.79)	-	-	4.44	0.57	ดี	1
2. ถังขยะที่ใช้มีความสะอาดและถูกสุขลักษณะ	96 (30.28)	201 (63.41)	19 (5.99)	1 (0.32)	-	4.24	0.57	ดี	2
3. มีการจำแนกสีถังขยะตามประเภทของขยะ	35 (11.04)	53 (16.72)	179 (56.47)	50 (15.77)	-	3.23	0.85	ปานกลาง	6
4. มีการจัดรถที่ใช้ในการจัดเก็บขยะที่เพียงพอ	104 (32.81)	184 (58.04)	29 (9.15)	-	-	4.24	0.60	ดี	2
5. มีการชำระล้างรถสำหรับจัดเก็บขยะไม่ให้มีกลิ่นเหม็น	118 (37.22)	124 (39.12)	74 (23.34)	1 (0.32)	-	4.13	0.78	ดี	5
6. มีการบริการรถสำหรับจัดเก็บขยะอย่างเพียงพอ	118 (37.22)	152 (47.95)	46 (14.51)	1 (0.32)	-	4.22	0.69	ดี	4
ภาพรวม						4.08	0.34	ดี	

จากตารางที่ 8 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการให้บริการจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีจำนวนถังขยะที่เพียงพอต่อปริมาณขยะในชุมชน เป็นอันดับ 1 ($\bar{X} = 4.08$) รองลงมาคือ ถังขยะที่ใช้มีความสะอาดและถูกสุขลักษณะ ($\bar{X} = 4.24$) อันดับ 3 คือ มีการจัดรถที่ใช้ในการจัดเก็บขยะที่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.24$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการ
ขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

การบริหารจัดการขยะ	ความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	อันดับ
1. ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ	4.21	0.29	ดี	2
2. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.35	0.32	ดี	1
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ	4.08	0.34	ดี	3
รวม	4.22	0.22	ดี	

จากตารางที่ 9 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะ ในภาพรวม
อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ ($\bar{X} = 4.08$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของ เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของ
เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จำแนกตามตัวแปรเพศ

เพศ	จำนวน	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ชาย	138	4.24	0.21	1.42	0.16
หญิง	179	4.20	0.23		

จากตารางที่ 10 การเปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการ
ขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่า ค่า Sig เท่ากับ 0.16 แสดงว่า
ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน
อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของ
ประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน
จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรอายุ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	5	0.57	0.11	2.33*	0.04
ภายในกลุ่ม	311	15.14	0.05		
รวม	316	15.70			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับ
ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะตามตัวแปรอายุ พบว่า ประชาชนในเขต
เทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาล
ตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (LSD) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ
การบริหารจัดการขยะ จำแนกตามระดับอายุ

ระดับอายุ	\bar{X}	20 ปี หรือ	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	60 ปีขึ้นไป
		น้อยกว่า					
		4.10					
20 ปี หรือน้อยกว่า	4.10		-0.08	-0.15	-0.12	-0.05	0.04
21-30 ปี	4.18			-0.07	-0.04	0.03	0.12
31-40 ปี	4.25				0.03	0.10*	0.19*
41-50 ปี	4.22					0.07	0.16
51-60 ปี	4.15						0.09
60 ปีขึ้นไป	4.06						

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 12 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่ามีความแตกต่าง 2 คู่ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในการบริหารจัดการขยะดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 51-60 ปี และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.16	3.32*	0.04
ภายในกลุ่ม	314	15.38	0.05		
รวม	316	15.70			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (LSD) ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
		4.18	4.25	4.16
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4.18		-0.07*	0.02
ปริญญาตรี	4.25			0.09
ปริญญาโท	4.16			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 14 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน 1 คู่ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในการบริหารจัดการขยะที่น้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	0.20	0.07	1.37	0.25
ภายในกลุ่ม	313	15.50	0.05		
รวม	316	15.70			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะตามตัวแปรระดับอาชีพ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีระดับอาชีพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามตัวแปรรายได้

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	0.24	0.06	1.20	0.31
ภายในกลุ่ม	312	15.46	0.05		
รวม	316	15.70			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะตามตัวแปรระดับรายได้ พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ยอมรับ	ปฏิเสธ
ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน		✓
ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน	✓	
ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาล ตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน	✓	
ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน		✓
ตัวแทนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวนที่มีรายได้ต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาล ตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่แตกต่างกัน		✓

จากตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง กับตัวแปรส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้าน สรุปได้ดังนี้

ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ

ตัวแทนครัวเรือนเห็นว่าควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะ เป็นขยะเปียกขยะแห้ง ขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และจัดกิจกรรมการพัฒนารักษาความสะอาดในท้องถิ่นร่วมกันในวันสำคัญต่าง ๆ

ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

เห็นว่าควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บขยะเพื่อความรวดเร็วและป้องกันการตกค้างส่งกลิ่นเหม็น

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ

เห็นว่าควรเพิ่มปริมาณถังขยะให้เพียงพอต่อปริมาณขยะในชุมชน และเปลี่ยนถังขยะที่ชำรุด และควรจำแนกสีถังขยะตามประเภทขยะ ปรับเปลี่ยนช่วงเวลาการเก็บขยะจากตอนกลางวันเป็นช่วงเย็นถึงค่ำ เนื่องจากขยะส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในตอนกลางวันและป้องกันสัตว์ก๊วยเจ๋งถึงขยะในตอนกลางคืน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ประชากรส่วนใหญ่ต้องการให้มีการก่อตั้งธนาคารขยะของชุมชนเพื่อนำขยะที่มีมูลค่าไปแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือสิ่งของที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยเก็บข้อมูลจากครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งมีจำนวน 317 ครัวเรือน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาสรุป ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริการจัดการขยะ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรก คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง กับตัวแปรส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มีเพศ อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริการจัดการขยะ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากเทศบาลตำบลบ้านสวนมีการมอบหมายงานให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดการขยะ โดยตรง และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกวันและเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจฏ์ สามารถ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง จำนวน 300 คน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมพบว่า เห็นด้วยมากต่อการจัดการขยะ

มูลฝอยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า มีการร่วมกิจกรรมรณรงค์การบริหารจัดการขยะที่ชัดเจน มีการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ มีการดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ มีการชำระล้างรถขยะไม่ให้มีกลิ่นรบกวนขณะปฏิบัติงาน และมีการจัดสถานที่ทิ้งขยะสามารถเก็บขยะได้มากขึ้น และจากการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน ในด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการอยู่ในระดับดี ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ แก่นล่อ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสูงเนิน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมแยกเป็นรายด้าน 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยี เทศบาลตำบลสูงเนิน ควรดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เป็นประจำสม่ำเสมอทุกวัน เพิ่มเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ให้บริการเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีการสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

2. จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่า

ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต กระจุดนาค (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชน

ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกวิทช์ นาเมืองรักษ์ (2544) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกลาง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุต่างกันทำให้ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยต่างกัน อาจเนื่องจากคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุ 51-60 ปี เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก อยู่ในพื้นที่มานาน และอาจจะมีมุมมองในทางการบริหารรวมถึงการจัดการขยะในพื้นที่ที่แตกต่างออกไป จึงทำให้คณะกรรมการในกลุ่มอายุนี้มีความพึงพอใจต่อการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลน้อยกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการขยะ น้อยกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยของ สมเจฏ์ สามารถ (2550, บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิต กระจตุคนาค (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษา พบว่า อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชน

ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยของ สมเจฏู สามารถ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อระบบการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการขยะ ดังมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. เทศบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายไว้ในเทศบัญญัติของเทศบาลเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารพร้อมการให้คำแนะนำในการบริหารจัดการขยะ เพื่อให้ประชาชน ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย ได้รับทราบ
2. เทศบาลควรถูกกำหนดวิสัยทัศน์ของเทศบาลให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ เพื่อเป็นกลไกในการนำสู่เป้าหมายที่ชุมชนต้องการ เช่น การเป็นชุมชนปลอดขยะ ชุมชนที่สวยงาม มีการวางระบบในการบริหารจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ เช่น มีการกำหนดวันและช่วงเวลาในการจัดเก็บขยะและมีการกำหนดลักษณะขยะที่จัดเก็บในแต่ละวันด้วย
3. เทศบาลควรมีการกำหนดนโยบายรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้ประชาชนและพนักงานในหน่วยงานรับทราบและถือปฏิบัติ

4. เทศบาลควรจัดตั้งงบประมาณเพื่อจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อถังขยะจำแนกสีต่าง ๆ ตามประเภทของขยะ และให้เพียงพอต่อปริมาณขยะในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เทศบาลควรจัดทำเอกสารคำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลได้ศึกษา และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

2. เทศบาลควรจัดกิจกรรมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบได้รับทราบและถือปฏิบัติ

3. เทศบาลควรจัดกิจกรรมการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้กับประชาชน ผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย ได้รับทราบ เช่น การคัดแยกขยะก่อนทิ้ง การนำขยะไปทำเป็นปุ๋ยหมัก การกำจัดขยะโดยวิธีฝังกลบ เป็นต้น

4. เทศบาลควรจัดถังขยะแยกเป็นสีต่าง ๆ และตามประเภทของขยะ เช่น ถังขยะสีเขียว ใช้ใส่ขยะเปียก ถังขยะสีแดง ใช้ใส่ขยะประเภทขยะอันตราย และถังขยะสีเหลือง ใช้ใส่ขยะประเภทขยะแห้งหรือขยะรีไซเคิล

5. เทศบาลควรให้เจ้าหน้าที่หรือพนักงานประจำรถบรรทุกขยะชำระล้างรถบรรทุกขยะหลังจากปฏิบัติงานเสร็จทุกครั้ง และให้สะอาดไม่ให้มีกลิ่นเหม็น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. จากการศึกษาการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งศึกษาข้อมูลในระดับหนึ่ง ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะให้ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพในการบริหารจัดการขยะ เพื่อที่จะได้ทราบผลกระทบ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของการบริหารจัดการขยะ จะได้นำผลการศึกษามาปรับใช้ในการดำเนินงานต่อไป

2. ควรศึกษาพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสวน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีให้กับประชาชนในชุมชนต่อไปในอนาคต

3. ควรศึกษาความคิดเห็นการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษา

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ แก่นล่อ. (2547). *ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลสูงเนิน*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2543). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- โกวิท นามืองรักษ์. (2544). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลกลาง อำเภอสลภูมิจังหวัดร้อยเอ็ด*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บூค พอยท์.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2544). *ทฤษฎีการบริหารพัฒนา*. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- ฉัฐกร ชูเกียรติ. (2548). *การบริหารจัดการขยะมูลฝอยเชิงกลยุทธ์: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนานุช วิชิตะกุล. (2546). *ความคิดเห็นของลูกค้ำที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาชะอำ จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาธุรกิจศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาญชัย อาจินสมจาร. (2541). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ณรงค์ ณ เชียงใหม่. (2530). *สุขภาพสิ่งแวดล้อมชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ถนอมขวัญ พันธุ์สนิท. (2550). *การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทศบาลตำบลบ้านสวน. (2553). *แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2553-2555)*. พัทลุง: เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *องค์การและการบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธิดารัตน์ ปลื้มจิตต์. (2551). *การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริการซ่อมบำรุงและดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการในตึกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาธุรกิจศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญสม พัวศรี. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนในการจัดการขยะของเทศบาลตำบลบางกระพูน*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรเมษฐ ห่วงมิตร. (2550). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรีดา เข้มเจริญวงศ์. (2531). *การจัดการขยะมูลฝอย*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยรัตน์ วงศ์ไทย. (2542). *ความคิดเห็นของลูกค้ำที่มีต่อการใช้บริการธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารองค์การ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกริก.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรทิพย์ รัตนพิสัยกุล. (2550). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลยายชา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการปกครองท้องถิ่น, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัฒนา มูลพุกษ์. (2539). *อนามัยสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: เอ็น เอส แอลพรีนติ้ง.
- พายัพ แสงเสมอ. (2549). *เอกสารประกอบการเรียนเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดการขยะ*. กรุงเทพฯ: NYK Logistics (Thailand).
- พิภัทร แสงสินธุสร. (2550). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2537). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ยุทธพงษ์ สุโกไส. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย: ศึกษากรณีในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- _____. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

- รุ่งธรรม ธรรมรักษ์. (2549). การรับรู้ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลาวัญย์ จักรานุกวัฒน์. (2540). ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (M.B.A.) สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานครต่อการจัดการศึกษาภาคพิเศษ. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาธุรกิจศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วลัยพร สกุลพอง. (2550). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2534). ปรัชญาและพัฒนาการการบริหาร. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิจิต กระจุดคนาค. (2552). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะในชุมชนเกาะล้าน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ศิริพร ไกรประสิทธิ์. (2545). ความคิดเห็นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่ออาหารเสริมเพื่อควบคุมน้ำหนักโดยการจำหน่ายผ่านระบบอินเทอร์เน็ต. ปัญหาพิเศษบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2539). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: มปท.
- _____. (2541). การตลาดเพื่อสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สมเจฏู สามารถ. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง อำเภopanทอง จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานท้องถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมยศ นาวิการ. (2538). การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหาร. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สมศักดิ์ งามวงศ์วาน. (2552). ความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิริกาญจ รัชยาสิล. (2552). *ความพึงพอใจของคณะกรรมการชุมชนต่อการจัดเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพจน์ บุญวรรณ. (2544). *ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเป็นหน่วยงานหลักของการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในจังหวัดจันทบุรี: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสนาะ ดิยาวี. (2544). *หลักการบริหาร*. กรุงเทพฯ: มปท.
- อดิศักดิ์ ทองไข่มุกด์ และคณะ. (2541). *การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล*. กรุงเทพฯ: เอ็นไวร์คอนเซ็ป.
- อรรวรรณ ชินพัฒน์วานิช. (2546). *ความคิดเห็นของพนักงานต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารในเขตธุรกิจ 6 บมจ. ทีทีแอนด์ที*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาธุรกิจศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารยา มะเชื้อเทศ. (2550). *การรับรู้พฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน: ศึกษากรณีเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารีย์ วงศ์เกษม. (2542). *การบริหารและการจัดการขยะมูลฝอยโดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาเทศบาลเมืองขอนแก่น อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัย หิรัญโต. (2519). *สังคมวิทยาประยุกต์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in Education* (7th ed.). Boston, MA: Allyn and Bacon.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง

1. เทศบาลตำบลบ้านสวน ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน เพื่อนำผลมาใช้พัฒนาระบบบริหารจัดการขยะให้เป็นไป ด้วยความเหมาะสมบังเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

2. เพื่อให้การสำรวจครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพ จึงขอความร่วมมือ จากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงตามความเป็นจริง

3. โปรดตอบแบบสอบถาม โดยใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความหรือ เติมข้อความในช่องว่าง โดยตอบเพียงข้อเดียว

แบบสอบถามฉบับนี้ มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

4. ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ จะไม่มีการเปิดเผยและจะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อนำไปใช้วิเคราะห์ตามวิธีการประเมินผล

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือกรอกรายละเอียดให้ตรงกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านและข้อมูลที่เป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 20 ปี หรือน้อยกว่า 2. 21-30 ปี
 3. 31-40 ปี 4. 41-50 ปี
 5. 51-60 ปี 6. 60 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

1. ไม่ได้เรียนหนังสือ 2. ต่ำกว่าปริญญาตรี
 3. ปริญญาตรี 4. ปริญญาโท
 5. สูงกว่าปริญญาโท

4. อาชีพ

1. รับราชการ/ พนักงานรัฐวิสาหกิจ 2. รับจ้าง
 3. ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. รายได้ต่อเดือน

1. 5,000 บาท หรือน้อยกว่า 2. 5,001-10,000 บาท
 3. 10,001-15,000 บาท 4. 15,001-20,000 บาท
 5. 20,001 บาท หรือมากกว่า

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบล บ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับประสิทธิภาพเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง จากมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุด

- 1 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น
- 2 หมายถึง ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 3 หมายถึง ท่านไม่แน่ใจกับข้อความนั้น
- 4 หมายถึง ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น
- 5 หมายถึง ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น

ตัวอย่าง

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					สำหรับ เจ้าหน้าที่
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
0	ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอน การให้บริการ มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ ที่ชัดเจน		✓				

จากตัวอย่าง ข้อที่ 0 แสดงว่า เทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะที่ชัดเจน อยู่ในระดับประสิทธิภาพมาก

ข้อที่-	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					สำหรับ เจ้าหน้าที่-
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอน การให้บริการ						
1.	มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการบริการจัดการขยะ ที่ชัดเจน						
2.	มีการจัดกิจกรรมและอบรม เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ที่รับผิดชอบ						
3.	มีเอกสารพร้อมการให้คำแนะนำ ในการบริหารจัดการขยะ						
4.	มีการกำหนดช่วงเวลาในการ จัดเก็บอย่างเหมาะสม						
5.	มีการให้บริการเก็บขยะเป็นไป ตามลำดับก่อน-หลัง						
6.	การให้บริการเก็บขยะมีความ สะดวกรวดเร็ว						
7.	ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ เจ้าหน้าที่มีความสุภาพเป็นกันเอง ให้บริการด้วยรอยยิ้ม เป็นมิตร/ อัธยาศัยดี						
8.	เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้น ในการให้บริการ						

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น					สำหรับ เจ้าหน้าที่
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
9.	ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (ต่อ) เจ้าหน้าที่ที่มีความตั้งใจในการ ให้บริการ						
10.	มีเจ้าหน้าที่เพียงพอในการ ให้บริการ						
11.	เจ้าหน้าที่มาเก็บขยะทุกวัน						
12.	เจ้าหน้าที่อุทิศตนในการ ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ						
	ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก ในการบริการ						
13.	มีจำนวนถังขยะที่เพียงพอต่อ ปริมาณขยะในชุมชน						
14.	ถังขยะที่ใช้มีความสะอาดและ ถูกสุขลักษณะ						
15.	มีการจำแนกสีถังขยะตาม ประเภทของขยะ						
16.	มีการจัดรถที่ใช้ในการจัดเก็บที่ เพียงพอ						
17.	มีการชำระล้างรถสำหรับจัดเก็บ ขยะไม่ให้มีกลิ่นเหม็น						
18.	มีการบริการถุงสำหรับจัดเก็บ ขยะอย่างเพียงพอ						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หรือสิ่งที่ท่านเห็นว่าควรมีการปรับปรุงการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ด้านกระบวนการ/ ขั้นตอนการให้บริการ

.....

.....

.....

.....

ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

.....

.....

.....

.....

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ

.....

.....

.....

.....

3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....